The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

SATURDAY, AUGUST 11, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 63. SESTDIEN, 1962. GADA 11. AUGUSTĀ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS. Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.

Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.

Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

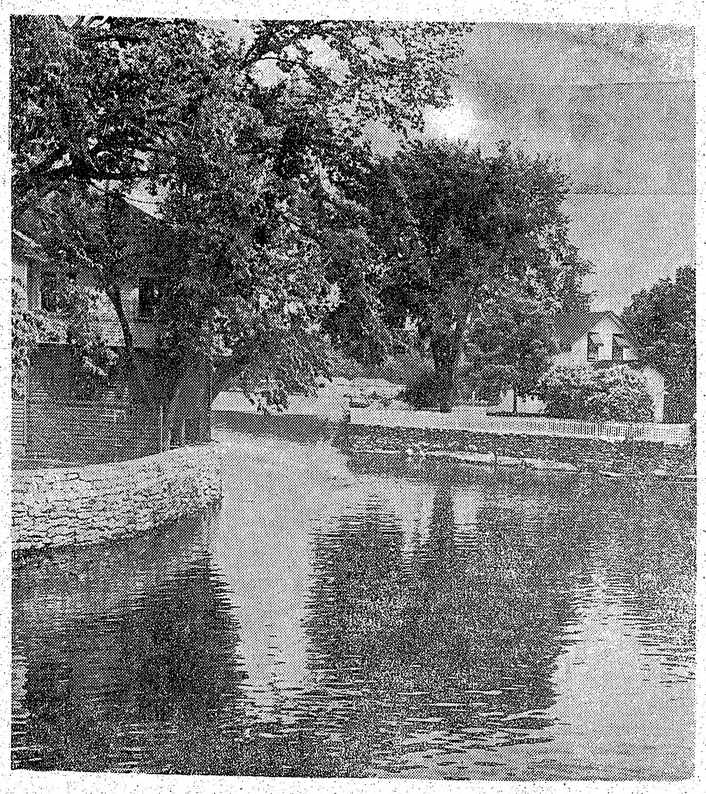

Lauku klusumā — labākā atpūta. (C. S.)

VAI KREMĻA DIKTĀTORS SNIEGS VIESIZRĀDI ŅUJORKĀ?

Eiropieši bēg no Alžīrijas. Indija padodas draudiem. Pekingas varmācība spiež Jaundeli. Ardievas atomsarunām. Soblens nepadodas demokratiju nespēcībai. Chruščevs Apvienoto Nāciju pilnsapulcē?

PĀRMAIŅAS ALŽĪRIJAS POLITIKĀ

Pēc vairāk kā mēneša ilgām iekšpolitiskām cīņām Alžīrijas situācija sāk pamazām noskaidroties. Pagaidvaldības ministru prezidenta amatā gan arī turpmāk, vismaz līdz šī gada 2. septembrim paliek Ben Kedda, bet patiesā vara starplaikā pārgājusi Alžīrijas politiskā biroja vadībā — un to vada Mohammeds Ben Bella.

Pēdējais apgalvo, ka viņš nav komūnists. Ka viņš komūnismā jau savlaicīgi vilies. Bet patiesība šādam atzinumam var būt tāda pati kā kādreiz Kubas Kastro gadījumā, kad viņš vēl apkaroja diktātoru Batistu.

Mohammeds Ben Bella, 45 gadu vecs, ir pēc pāriecības sociālists. Otrā pasaules kara laikā varonīgi kalpojis franču armijā, pēc tam ticis no tās izslēgts un sācis cīnīties par Alžīrijas neatkarību.

Alžīrijas nacionālistu nemiernieku cīņu laikā Ben Bella kara darbībā aktīvi nepiedalījās, bet organizē kā naudu, tā ieročus un kara materiālus nemiernieku kustības veicināšanai.

Jau kopš Alžīrijas pamiera sākuma varēja sagaidīt, ka Ben Bella ar otrās vijoles spēlēšanu nesamierināsies un tikai gaidīs izdevīgu gadījumu varas pārņemšanai jaunā Ziemeļafrikas valstī.

Lai arī Ben Keddas pagaidvaldība oficiāli paliks amatā līdz 2. septembra vispārējām vēlēšanām, valsts pārvaldē tai vairs nav nekādu tiesību. Par to gadījis Ben Bellas politiskais birojs.

CAUR SOCIĀLISMU UZ NACIONĀLIZĀCIJU

Alžīrija nav pirmā valsts, kur galējību politiķu nemākulības diktatūra noved pie saimnieciska sabrukuma. Daži spilgtāko apgabalos, kur Jaundeli un Pekingai vienādas intereses. No Indijas nostājas spriežot, vairs nav jāšaubās, ka pēdējā, baidoties riskēt karu ar Pekingu, izšķirusies palikt zaudētājos.

Nu amata praktiski atstādinātais Ben Kedda, tāpat kā visi Alžīrijas nacionālisti, pašaizliedzīgi cīnījās par savas valsts neatkarību, tai pašā laikā apzinoties, ka bez Francijas atbalsta šāda neatkarība ir saimnieciski neiespējama.

Akceptējot Ben Bellas sacīto, ka viņš komūnismā vilies, zīmes tomēr rāda, ka ideoloģiju ziņā sociālisms viņam vistuvākais. Tiklīdz vēlēšanu balsis tiks skaitītas, Ben Bella paredzējis vispārēju eiropiešu īpašumu nacionālizāciju — kas var izvērsties par lielāko jaunās valsts politisko kļūdu un saimnieciskas katastrofas sākumu.

Laikā ap Alžīrijas kara beigu posmu tur dzīvoja ap milj. eiropiešu. Tagad šis skaits samazinājies uz pusi un turpina samazināties katru dienu. Politiskās armijas pārsteidzībā Ben Bella palicis bez valsts saimniecības uzturēšanai nepieciešamo lietpratēju kadra — un rezultāts var būt tikai chaotiskās Kubas atkārtošanās Ziemeļafrikā.

Nelaime tikai tā, ka, sprukās nonācis, Ben Bella, tāpat kā to darija Kastro, nemeklēs vis palīdzību pie Rietumiem, bet gan komūnistu blokā.

PREZIDENTS DE GOLLS NOSKATĀS

Alžīrijas miers ir prezidenta de Golla pēckara politikas kulminācijas punkts. Tam bojā viņš neļaus aiziet. Kad Alžīrijas pamiers gatavojās uzskriet sēklim, de Golls gatavojās militāri iejaukties. Ja Alžīrija, lai cik neatkarīga tā arī nebūtu, sāks pārāk redzami nosvērties uz komūnistu pusi, Francijas prezidents pasīvs nepaliks. Alžīrijā vēl vienmēr ir ap 300.000 vīru liela franču armija — pietiekams spēks Ben Bellas ievirzīšanai pareizās sliedēs. Vai arī sliežu nojaukšanai Ben Bellas ceļā.

INDIJA UN KOMŪNISTU ĶĪNA MĒĢINĀS VIENOTIES

1961. gada februārī Indijas valdība publicēja kādu indiešu un Ķīnas komūnistu ziņojumu, kurā tika atklāts, ka Pekinga maldijusies, domādama, ka tai pienākas 50.000 kvadrātjūdžu Indijas territorijas, no kuŗas 12.000 ķinieši jau okupējuši.

Augšminēto ziņojumu savā laikā publicēja arī komūnistu Ķīna, bet tikai tur izklausījās tā, ka visa taisnība Pekingas pusē.

Tagad Indija un komūnistu Ķīna vienojušās sākt no sākuma. Uz pretrunīga ziņojuma pamata abas valstis vienojušās domstarpības robežjautājumā nokārtot miermīlīgu sarunu ceļā.

NO LAĢA BĒG . . .

Ministru prezidentam Nēru ir pāniskas bailes zaudēt Kašmiru Pakistānai. Acīm redzot, to zaudēt komūnistu Ķīnai nebūtu ne tuvu tik liela nelaime. Rezultātā, lai kā arī Indija nebūtu gatavojusies eventuālam karam ar komūnistu Ķīnu, tā tagad gatavojas sarunām. Nēru deklarēja parlamentā, ka Pakistāna tikai gaidīt gaida, lai Indija sāktu karu ar komūnistu Ķīnu. Šai laikā Pakistāna sagrābtu Kašmiru.

Nevienam vēl nav zināms, uz kādiem noteikumiem Indija un komūnistu Ķīna uzsāks sarunas robežjautājumos. Indija domā radīt neitrālu joslu ari izdodas. Komēdiju laukā, tikai pirms pāris gadiem, parādījās filma „Nedienas ar Cārliju", nedienas ar skatītājiem atrastu — apraktu — uzraktu — apraktu pilsoni, kas padara pārējo aktieŗu dzives visai grūtas. Cārlija gadījumā filma bija fiktīva. Biedra Soblena gadījumā tā ir ista.

Demokratija ir tāds iestādījums, tā nupat noskaidrojies Londonā, kā tā nevar legāli atbrīvoties no kādā citā, draudzīgā demokratijā notiesāta spiega, kuŗam tā kā tā nav nekādu tiesību uzturēties pirmā demokratijā.

Kā jau pagājušā numurā minēts, padomju spiegs Soblens vēl vienmēr atrodas Anglijā. Un no viņa nevar tikt vaļā. Traģikomēdija atgādina trīsdesmito gadu sākuma filmas — vesels bars policistu uzbrūk noziedzniekam, kas izmūk caur pēdējo kājstarpi. Tā, legāli runājot, tagad operē špiegs Soblens. Sav. Valstis pieprasa viņa izdošanu, Izraēla liedzas pārvest un Anglija liedzas deportēt! — dienas laikā.

KREMĻA TŪRISTS ŅUJORKĀ

Vasara tuvojas noslēgumam un Apvienoto Nāciju pilnsapulce sākumam. Un tur var izālēties katrs, kam tas ienāk prātā. Jo sevišķi Chruščevs. Savā pēdējā vizītē Ņujorkā padomju diktātors jaunus draugus neieguva. Bet ar savu parādīšanos pilnsapulcē viņš radīja pietiekamu iespaidu, lai pie pilnsapulces darba kārtības pielipinātu arī vairāku citu valstu valdību galvas.

Komūnistu propagandai tas nāca par labu. Chruščevs sauca... citi nāca.

Pazīstot Chruščeva aizmugures taktiku, apstākļi stipri vien mainījušies. Rietumi pareģo, ka arī tagad Chruščevs parādīsies Ņujorkā — vienalga kādu iemeslu dēļ. Un, jo plašāka par to informācija, jo mazākas cerības Ņikitam no tā ko gūt.

PRETKOMŪNISMA KURSI

Nevienā no pāri par 20 pilsētām, kur jau sekmīgi notikuši Dr. Freda Švarca (Schwarz) vadītā Kristīgā pretkomūnisma krusta kara (Christian Anti-Communism Crusade) rīkotie piecu dienu ilgie pretkomūnisma kursi, nav bijusi tāda pretestība kā Ņujorkā.

Tas arī saprotami, jo, kas notiek Ņujorkā, to radio un televizija un ziņu aģentūras izpauž nevien pa visu zemi, bet tas atbalsojas arī ārzemēs.

Tādēļ, kopš kļuva zināms Dr. Freda Švarca nodoms rīkot Ņujorkā šādus kursus, sarkanie pieliek milzu pūles, lai paralizētu šos nodomus.

Komūnistu mēnešraksts „Political Affairs" savu naidu pret Dr. F. Švarcu izgāza devīņu lappušu garā rakstā. Komūnistu laikraksts „The Worker" kādā numurā par Švarcu lamājās ne vien pirmajā un pēdējā lappusē, bet piedevām vēl vidū veselu divu lappušu garā rakstā.

Paņemot rokā dažādu komūnistu segorganizāciju izdevumus, atklājas līdzīga aina.

Skaidri redzams, ka Švarca darbība ļoti nepatik sarkanajiem, viņu kalpiem un līdzskrējējiem, tādēļ ļoti žēl, ka vairākos tā saucamos liberālos žurnālos parādījās Dr. Švarcam nelabvēlīgi raksti. Nav šaubu, par to var priecāties tikai komūnisti un viņu pavēļu devēji Maskavā.

Pavasarī ierodoties Ņujorkā, Dr. F. Švarcs sastapās ar milzu grūtībām. Televīziju stacijas atsacījās viņam dot laiku. Beidzot žurnāla „National Review" izdevējs Viljams Baklejs bija savācis dažus faktus par netīro spēli pret Švarcu un ievadrakstā visu pareizi apgaismojis.

Rezultātā daži pretinieki par to asi un nepatiesi uzbruka minētam žurnālam un pašam Švarcam, kas deva iespēju atspēkot apmelojumus. Tālākā norisē stāvoklis mainījās.

New York Times ievietoja objektīvu rakstu. Lielisks ievadraksts parādījās laikrakstā New York Daily News, kuŗam ir lielākais metiens Sav. Valstīs.

Arī televīzijas stacija WOR atrada laiku trīs pusstundu garām programmām, ko izmantoja jūnija vidū.

28. jūnijā Madison Square Gardenā notika plaša sanāksme, kuŗa pulcēja ap 8000 klausītāju. Kaut arī policistiem vajadzēja ārpusē uzturēt kārtību, jo tur bija salasījušies ap 200 demonstrantu ar naidīgiem plakātiem, tomēr pretkomūnisma darbinieki beidzot varēja uzelpot vieglāk, jo bija likti pamati plašajiem pretkomūnisma kursiem Ņujorkā — „The Greater New York School of Anti-Communism," kas notiks no 27. augusta līdz 31. augustam ieskaitot.

Šie piecu dienu ilgie kursi notiks Carnegie Hall plašajās telpās. Lekcijas sāksies plkst. 9-os rītā un ilgs līdz plkst. 11,00 vakarā. Kā lektori piedalīsies daudzi pazīstami lietpratēji komūnisma jautājumos.

Katru rītu un pēcpusdienas cēlienu ievadīs filmu izrāde. Tāpat kā šādos kursos citās pilsētās, arī Ņujorkā viena no filmām būs „My Latvia." Tā ir kļuvusi par pretkomūnisma kursu neatņemamu sastāvdaļu. Nav brīnums, ka mūsu tautas nodevēji aiz dzelzs aizkara sākuši liet krokodīla asaras par šo filmu.

Kursos plaši apskatīs komūnisma ideoloģiju, darbību, mērķus u. t. t. Paredzētas arī brīvas debates.

Esmu pats reiz kavējis veselu nedēļu darba un apmeklējis šādus kursus, un esmu tur bezgala daudz mācījies. Es ieteiktu katram apmeklēt šos kursus, jo ne vien amerikānis, bet arī katrs latvietis tur varēs ļoti daudz mācīties, kas noderēs cīņai pret sarkano naidnieku.

Pieteikšanās: The Greater New York School of Anti-Communism, 222 Fifth Ave., New York 1; N. Y., kur saņemama arī tuvāka informācija un kursu programmas.

Informācija pieprasāma arī pa telefoniem MU 3-6200, MU 3-9864 un MU 5-0190.

Pieliksim arī mēs savu roku, lai Ņujorkas kursi izvēršas vēl plašāki nekā Sanfranciskā, Kalifornijā, par kuŗiem komūnisti nevarīgās dusmās lēja rūgtas asaras, jo vienu dienu tur bija pat 18.000 klausītāju.

Apmeklēsim šos kursus paši un ieteiksim tos arī saviem amerikāņu paziņām. Tā būsim atkal pakalpojuši šīs zemes modinātājai un Latvijas vārda propagandai.

Teodors Zieriņš.

PĀRMAIŅAS KANADAS MINISTRU KABINETĀ

Min. prez. J. Difenbēkers ceturtdien paziņoja pārkārtojumus Kanadas valdībā. Līdzšinējais finanču min. Flemings uzņēmies tieslietu resora vadību. Jaunais fin. min. ir Džordžs Novlans. Bij. tieslietu min. Fultons tagad ir sabiedrisko darbu ministrs. Līdzšinējā Emigrācijas min. E. Fērklo stājusies pasta ministrijas vadībā. Emigrācijas un pilsonības resoru turpmāk vadīs Ričards Bells.

TRAUKSMAINĀ LABĪBAS „TALKA" KAZACHSTANĀ

Kazachstanas jaunajos tirumos labība šogad esot labi augusi. Nelaime tikai, ka labība jau gatava, bet nav, kas novāc. Pēdējās dienās partijas „nopietnās rūpes" par ražas novākšanu pieņēmušas jau tik plašus apmērus, ka pārslogo ne vien vietējos „preses orgānus", bet tās uztvertas un ievērotas arī rietumu pasaulē.

Atceraties, ka iepriekšējos gados uz turieni izbrauca „brīvprātīgie" talcinieki gan no Rīgas un Jelgavas, gan Daugavpils un Rēzeknes. Brauks arī šogad. Ražas novākšana Kazachstanā varētu interesēt arī vienu otru latviešu trimdinieku, seviški tos, kuriem šovasar vēstules no piederīgiem nāk ar lielu nokavēšanos.

Lai glābtu, kas glābjams, partijas vadība š. g. 27. jūlijā izdevusi tik tālejošu dekretu, ka labības novākšana jaunajos laukos pielīdzināta ārkārtējās trauksmes stāvoklim, tādā kārtā paredzot sagādāt trūkstošās darba rokas un mašīnas. Atklājies, ka Kazachstanā tūkstošiem ražas novācēju nesalaboto bojājumu dēļ nav lietojami. No centra pieprasīti 70.000 ražas novācēji - kombaiņi. Izdots rīkojums bojātās mašīnas salabot. Tas vien jau liecina, ka satraukums nav mazais. Chruščevs par ražas novākšanas sekmīgu izkārtojumu ieinteresēts ne vien kā augstākā amata turētājs, bet arī personīgi sava prestiža uzturēšanas un celšanas labad, un gatavs darīt visu, lai glābtu, kas vēl glābjams.

Tik lielu mašīnu daudzumu — 70.000 — pārsviest no citiem Pad. Savienības stūriem, kur arī jānovāc labība, uz Kazachstanu jau ir problēma, kas nav dažās dienās īstenojama, kaut arī mašīnas jau būtu Ukrainā vai Zemgales kviešu laukos sagatavotas pārsūtīšanai.

Tik tālu ar ražas novācējiem -- „kombaiņiem". Kā ar cilvēku spēku? Lūk, dekrets: mobilizēt . . . „visus ,kas prot vadīt lauksaimniecības mašīnas, kā: agronomus, inženieŗus, mechanikus un agrākos mašīnu vaditājus, kas tagad nodarbināti rūpniecībā, administrācijā ,celtniecībā un citās nozarēs . . . "

Tālāk norādīts, ka „kombaiņiem" jābūt apgādātiem ar apgaismošanas ierīcēm, lai varētu strādāt arī naktī. Turklāt mobilizējami pietiekamā daudzumā kravas spēkrati, lai varētu bez traucējumiem aizvest novākto labību un apgādāt ražas novācējas mašīnas ar ūdeni.

Dekrets nosaka, ka ražas novākšanai jāsagatavojas nedēļas laikā. Dienvidkazachstanā labībai jābūt novāktai jau līdz augusta vidum. Vienīgi stepju laukos Kazachstanas rietumos atļauts pagarinājums līdz 10. septembrim.

Ilze, Līga, Inta un Ruta uzmanīgi vēro peldēšanas sacensības bērnu svētkos Saulainē. (JAK)

LATVIJA

Nr. 63. SESTDIEN, 1962. GADA 11. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ANV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas tēlu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskirptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Skolēni ieaudzējuši nezāles

1. augusta „Ciņā" septiņi „Tomes" kolchozniekiem žēlojās, ka viņu vagars — kolchoza priekšsēdētājs Rudzītis neesot īsti savu uzdevumu augstumos.

Priekšsēdētājs L. Rudzītis vairāk lūkojas degvīna glāzē, nekā rūpējas par kolchoza lietām. Viņa priekšzīmei seko šoferi, mechanizātori un arī brigadieris V. Eglītis. Un, lūk, rezultāti . . .

Cukurbietes ieaug nezālēs. Pašreiz kolchozā no katras govs vidēji izslauc 8 līdz 9 kilogramus piena dienā. Slikta ir darba disciplīna. Neraucēti rīkojas artejа statūtu pārkāpēji, jo revizijas komisija praktiski nestradā."

Turpat E. Preilis raksta par apmeklējumu „Tomē".

Leonīds Rudzītis šai rītā sēž kantorī un mokās ar paģirām. Galva liekas smaga kā ar svinu pielieta. — Jūs sakāt, ka mūsu kolchozā nav kārtības? — priekšsēdētājs uztraucas. — Diemžēl, lauki mums pat labāk apkopti nekā kaimiņiem, kopdarbiešiem, kam nupat piešķira Sarkano karogu. Neticat? Brauksim skatīties . . . Visu izrādīšu!

Grūti pasacīt, uz ko cerēja priekšsēdētājs aicinādams reidā pa saimniecību. Palepoties L.Rudzītis var tikai ar 10 līdz 15 hektāriem cukurbiešu. Pārējās . . . „Ezerkrasta" laukos lokās dažas kaudzes. Balandas un zvēres sniedzas līdz jostas vietai. Kad nezāles izrauj, parādās vārgi, dzelteni biešu puduri.

— Ķeguma strādnieku ciemata skola mūs piemānīja, — sūrojas priekšsēdētājs. — Solījās piecus hektārus izravēt, mēs pat līgumu noslēdzām, lai būtu oficiāli, bet skolēni ieaudzēja nezāles.

— Vai tad paši ravēt nevarēji? — pajautāju L. Rudzītim.

— Kā tad tā — paši? Talciniekiem vajadzēja šo darbu paveikt.

Jā, uz talciniekiem cerēdami, kolchoza vadītāji daudz zaudējuši. Kolchozā jau izarti četri hektāri pavasarī iesēto biešu. Izkapti gaida vēl pushektārs — to ravēt vairs nav vērts.

No 29 hektāriem cukurbiešu palikuši vairs tikai 25 hektāri. Divpadsmit hektāru platībā izarta arī kukurūza. Tiesa, 41 hektārs vēl palicis, bet arī šais laukos dažviet nezāles sniedzas kukurūzas augumā. Un vissliktākais stāvoklis ar sējumiem ir tiešām 2. brigādē, ko vada V. Eglītis.

Savāda lepnuma izpratne ir kolchoza „Tome" valdes priekšsēdētājam . . .

Ja kolchoza farmu vairāku gadu pieņa izslaukumus attēlotu grafiski, līkne atgādinātu ūdenskritumu ar viszemāko punktu 1962. gadā.

Pērn no katras govs izslaukts par 430 kilogramiem piena mazāk nekā aizpērn. Šogad pirmajā pusgadā par 271 kilogramu mazāk nekā 1961. gadā. Piena ieguve samazinājusies arī uz lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības.

Un kā gan lai būtu savādāk! Ganības, pavasarī nemēslotas, noēstas gludas kā galds. Govju piebarošanai zaļbarības nepietiek.

— Piena ražošanā mēs savas saistības nēizpildīsim, — atzīst kā priekšsēdētājs, tā zootechniķe V. Siliņa. — Toties gaļas ražošanā mums neveicas slikti . . .

No pirmā acu uzmetiena šiem vārdiem var noticēt. Gaļas valsts iepirkuma pusgada plāns pārsniegts par 74 centneriem. Bet, ja ielūkojas dziļāk, redzam, ka šogad sešos mēnešos kolchozs gaļu ražojis mazāk nekā 1961. gada pirmajā pusgadā. Uz 100 hektāriem tīrumu kautsvarā iegūti 20,9 centneri, par 14,6 centneriem mazāk nekā 1961. gada pirmajos sešos mēnešos.

. . . Mēs braucam uz Pakuļu fermu, kur atrodas uzbarojamie jaunlopi.

— Turi ir mūsu rezerve, — saka priekšsēdētājs. Pēkšņi lielceļu šķērso otrs „Gaziks". Tas strauji nobremzē. Paveras brezenta pārsegs, vispirms parādās piesarkusi vīra seja, tad . . . pusnodzerta degvīna pudele.

— Hei, priekšniek . . . — vīrs nepārprotami pamājа.

— Arvid, brauc garām! — L. Rudzītis nokomandē šoferi un cenšas neskatīties uz iereibušās kompānijas pusi.

Pēc tam mūsu mašīnā īss, dziļdomīgs klusums. Zootechniķe V. Siliņa veras logā. Priekšsēdētājs, beidzot attapies, skaidro, ka virs ar pudeli ešot 2. brigādes laukkopis. Tās pašas brigādes, ko vada V. Eglītis . . .

Pakuļu fermā līdz puskājām mēslos iegrimuši stāv četrdesmit jaunlopi. Lai šogad valstij pārdotu 620 centneru gaļas, šie nekoptie dzīvnieki ir visai slikta rezerve.

Bet vēl sliktāka kārtība valda cūku vaislinieču fermā, ko pārzina Z. Engelberga. Nedēļām nemēztajā kūti drīz nevarēs spert kāju, cūkas aplokos neizlaiž.

— Kopēja manus rīkojumus neklausa, — L. Rudzītis nopūšas.

Kolchozniekiem pat iedomāties nevar, kādi brīnumi mitinās Žuku fermas slaucējas H. Bogomolovas aizslēgtajā šķūnītī. Šie „brīnumi" ir divi barokļi, katrs ap 120 kilogramu smags.

Grūti saprast, ar ko slaucēja tos nobarojusi, jo kolchozā viņa iestājusies tikai pērnā rudenī un pašai nav ne kartupeļu ,ne miltu, ne govs.

— Ar garoziņām . . . Ar maizes garoziņām vien, — laipni paskaidro barokļu īpašniece. — Viņi abi man tādi ātraudzīgi padevušies.

Šiem vārdiem netic arī pats priekšsēdētājs, Un tikai tad, kad uzzinām, ka H. Bogomolova piefermas lauciņa apdēstīšanai saņēmusi 600 kilogramu kartupeļu, bet laukā izstādījusi apmēram pusi, kļūst skaidrs, kur palikuši pārējie kartupeļu centneri.

Bet vēl viss nav noskaidrots. Pārējo pienāksies skaidrot valdei un revizijas komisijai. Ir taču veca patiesība: no nekā nekas arī nerodas . . .

Pie tam jāatgādina, ka „Žukās" dzīvo arī zootechniķe V. Siliņa un agronome R. Svoka. Vai tiešām zem viena jumta ar slaucēju H. Bogomolovu dzīvodamas, viņas šo „brīnumdarbu" nevarēja atklāt agrāk?

Rudzītis, kļuvis par kolchoza „Tome" priekšsēdētāju, palicis bez īstas kontroles, aizvien dziļāk iestiga alkohola purvā. Un kolchozu pamazām velk līdzi. Kaut arī priekšsēdētājs nav komūnists, partijas pirmorganizācija dažus mēnešus atpakaļ apsprieda, kā L. Rudzītis vada kolchozu un uzvedas. Asi nosodīja. Pieņēma lēmumu. Bet kopš tā laika nekādas izmaiņas L. Rudzīša vadīšanas metodēs nav notikušas. Tāpat kolchoza valdes darbība netiek plānota, tāpat abi arteļa speciālisti dažreiz nezina, ko dara un domā valdes priekšsēdētājs.

— Nav viegli ar priekšsēdētāju sastrādāt, — saka agronome, partijas pirmorganizācijas sekretāre R. Svoka.

Nav viegli tāpēc, ka jaunajai speciālistei un arī partijas pirmorganizācijas sekretārei ar visai nelielu pieredzi maz palīdz partijas Ogres rajona komiteja.

Divaini tas izklausās, bet arī partijas komitejā uzskata, ka kolchozs „Tome" gandrīz vai kalnupceļam saposies. Teritoriālā ražošanas pārvalde pat kolchoza . . . paraugplānošanas pieredzi bija paredzējusi publicēt.

RADIO APARĀTI NEDARBOJAS

I. Majoriņa, A. Taukačs, G. Mauriņš, V. Krūmiņš, Ž. Rozenbergs kaut ko saprot no radio būšanām, jo visi ir atbildīgos amatos Madonas, Ērgļu un Ļaudonas radio ražošanas vai labošanas darbnīcās.

Tajā pašā okupantu oficioza „Ciņas" numurā radiospeci žēlojas:

Mūsu rūpnīcas izlaiž desmitiem radio aparātu tipu. Katrā ir desmitiem bloku un simtiem detaļu. Un sešus mēnešus, tā sauktajā garantijas laikā, uztvērēja īpašnieks var būt drošs, ka aprāts darbosies. Ja vajadzīgs, ar nepieciešamajām detaļām apgāda rūpnīcā.

Visas nelaimes sākas pēc šā laika izbeigšanās. Klients atnes uztvērēju uz darbnīcu ,kas atrodas Rīgā. Diemžēl, no vajadzīgā rezervju daļu daudzuma esam saņēmuši tikai līdz 10 proc. Pusotra gada laikā neesam dabūjuši nevienas radio lampas 6P14P, 6K4P, 6N2P, 6N1P, kā arī vēl citas, nevienu centimetru montāžas un pievadu vadu. Nav potenciometru, trūkst kondensātoru. Rīgas darbnīcas savus klientus var aizsūtīt uz veikalu detaļas nopirkt, lai gan tā nav nekāda izeja. Bet pie mums cilvēkam liegta pat šī iespēja: rajona veikalos šo preču nav.

SARKANIE SMIEKLI

„Zinātnieki aplēsuši," tā raksta Austrumberlīnes komūnistu avīze, „ka katra bezdelīga ik gadu iznicina piecas līdz deviņas mārciņas labības. Par spīti mūsu mīlestībai pret putniem, nepieciešami pretsoļi. Tāpēc Vācijas demokratiskajā republikā izdots policijas rīkojums, saskaņā ar kuru jāiznīcina caurmērā divas līdz desmit bezdelīgas uz katru hektāru zemes."

Atbildes vietā kāds Rietumberlīnes laikraksts ieteic: „Ja pie jūsu loga rūts ar knābi pie dauza izplūkāta bezdelīga, — ielaižiet to, tā ir politisks bēglis."

★

Ungārijā gandrīz visi iedzīvotāji, kam ir radio aparāti, klausās ārzemju raidījumus, riskēdami vērst uz sevi iestāžu uzmanību. Kāds svešinieks vakarā uzrunāja Budapeštas policistu, lūgdams viņam pareizo laiku. Policists nemaz neizņēma pulksteni, bet paskatījās tikai apkārtējo namu logos un pavēstīja: „Tieši pusdeviņi". — „Brīnos, kā jūs uzzinājāt, tuvumā taču nav nevienа pulksteņa?" pārsteigts jautāja zemnieks. — „Loti vienkārši," bija atbilde, „viņi aizvēra logus .Tūlīt sāksies Londonas programma."

INTERNACIONĀLISTI

Caurmēra internacionāli noskaņotais amerikānis ir pārliecināts, ka modernā pasaulē tautu likteņi un labklājība ir cieši saistīti kopā un ka politikai ar šo atkarību ir jārēķinās.

Komūnisti šo vārdu lasa savādāki. 1927. gadā Staļins teica: „internacionālists ir tas, kas . . . ir gatavs aizstāvēt" un „stiprināt" Pad. Savienību — „proletariāta tēvzemi". Šinī pienākumā var ietilpt paša komūnista tēvzemes nodeviba.

1948. gadā Višinskis šo visai bieži atkārtoto konceptu modernizēja, teikdams, ka „īstiem internacionālistiem" ir jāsniedz „praktiskā un maksimālā palīdzība Padomju Savienībai". „Katram godīgam cilvēkam it visur un ne tikai Pad. Savienības pilsoniem vien" ir jāievēro šis „svētais pienākums". Tātad „godīgam cilvēkam" nav jābūt lojālam sava paša zemei, bet gan Kremlim. Kas gan notiktos, ja Sav. Valstīs proklamētu, ka katra „godīga cilvēka" svētais pienākums Pad. Savienībā ir aizstāvēt un stiprināt Amerikas demokratiju?

(Pēc Sav. Valstu Senāta materiāliem).

DIVI STRŪPCEĻI UN VIENA MAZA DĪVAINĪBA

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

Anglijas demokrātijai pašreiz ir visai grūta izšķiršanās — cik lielu runas brīvību atļaut tiem, kas vēlas to apslāpēt un vai pacietībai pret neiecietību ir arī savas robežas. Šis jautājums uzpeldējis pēdējās nedēļās sakarā ar lieliem tračiem, ko vairākās pilsētās bija izraisījusi sēra Osvalda Mosleja uzstāšanās. Sērs Moslejs, kas pazīstams kā angļu nocionālsociālistiskās kustības vadonis un šai sakarībā no pretiniekiem saukts par fašistu un antisemītu, bija sasaucis Londonā un Mančestrā, sapulces, kas pat izraisīja milzīgus traču un kautiņus. Pats sērs nemaz nepaspēja ar runu uzstāties, kad policijai nācās sanākušos izklidināt. Par miera traucēšanu daudzus desmitus ciniņa dalībniekus sodīja ar nelieliem naudas sodiem.

Vienā gadījumā visas soda naudas uz vietas samaksāja kāds žīdu tautības veikalnieks. Mosleja kustības pretinieki tagad vienā laikā sauc, lai šādas sapulces turpmāk aizliegtu, bet lieta nebūt nav tik vienkārša, jo skaru vienu no demokratiskās iekārtas stiprākiem stūrakmeņiem — vārda brīvību.

Ja sapulces aizliegtu, pieņemot, ka tās izsauks varmācības, tas nozīmētu, ka vārda brīvību diktē ekstrēmisti. Konkrētā gadījumā uzsver, ka nekārtības izsauca nevis sanāksmju organizētāji, bet gan Mosleja pretinieki. Nav šaubu par to ,ka pretestība jau ieprieks bija labi plānota. Šķiet, ka ar šādu rīcību panākts tieši pretējais — aizmirstais virs Mosleja pēkšņi nokļuvis populāritātes gaismā. Tas nekādā gadījumā nebūtu noticis, ja viņa sauktās sapulces būtu boikotētas.

★

Pretinieki Anglijas nodomātai līdzdalībai Eiropas kopīgā tirgus organizācijā pašreiz gavilē, jo Beļģijā jau labu laiku notiekošās sarunās ar šai apvienībā ietilpstošām valstīm nekāds lielāks progress nav iezīmējies. „Sabrukums, bankrots" — sauc opozicionāri, bet britu sarunu vedēji norāda, ka tas vispāri būtu jo liels brīnums, ja tik svarīgās un nopietnās sarunās viss ritētu gludi, bez šķēršļiem.

Labāk lēni, nesteidzoties, nekā ātrumā pielaist vēlāk neizlabojamas kļūdas. Britu interešu lauks taču ļoti plašs, jo valdība jau vairākkārt uzsvērusi, ka iestāsies apvienībā vienīgi tad, ja konstatēs, ka Britu kopvalsts, kā arī Anglijas lauksaimniecības un rūpniecības intereses ar to nav apdraudētas.

★

„Policijas uzdevums ir mēģināt noziegumus novērst, nevis tos izgudrot" — šādu komplimentu uzraudzības virsiem veltījis kāds dienas laikraksts, komentējot ziņu ,ka tiesa attaisnojusi autobraucēju, kas bijis apsūdzēts, ka diviem saviem draugiem, vietu trūkuma dēļ iekšpusē, bija atļāvis novietoties uz auto jumta. Šāda „vēja un saules baudīšana" policijai tomēr nav bijusi pa prātam, un tā auto īpašnieku saukusi pie atbildības. „Nav likuma, kas šādu braukšanu aizliegtu," — turpina laikraksts, „un tiesneša spriedums sēdēšana un braukšana uz jumta ir bīstama un kvalificējama kā neprātība, bet laudis jau dara daudz un dažādas muļķības, pie tam nepārkāpjot likuma normas. Tikmēr, kamēr viņi ar to neapdraud citus, viņi paši atbildīgi par savu rīcību. Protams, ka braukšanu uz jumta jau var padarīt par sodāmu, bet tas jau tad ir parlamenta un nevis policijas uzdevums."

Šai sakarībā nāk prātā stingrie satiksmes noteikumi kādreiz Latvijā ,kad pat lēkšana ejošā tramvajā vai izkāpšana, tramvajam vēl kustoties, bija sodāms pārkāpums. Šai zemē, turpretim, katrs autobusā var lēkāt cik tik tik — gan pats uz savu atbildību. Priecīgo lēcēju arī netrūkst.

Arvids Paukuls

SOCIOLOĢISKO PARTIJU PRAKSE

„Das Inreview — Formen — Technik — Auswertung", izd. Renē König's, 396 l. p., cena — DM 15.80. „Beobachtung und Experiment in der Socialforschung", izd. Renē König's, 346 l. p., cena — DM 13.50. Kiepenheuer & Witsch izdevumi.

Acīmredzot Vācijas sociologi centušies aizgūt visu labāko, ko šinī praktiskā socioloģisko pētījumu laukā ir varējuši dot izcilākie Sav. Valstu un pāris citu zemju sociologi, publicējot šo rakstu virkni vācu tulkojumā, lai ne tikai darītu pētījumus pieejamus tiem ,kas angļu valodu pārvalda nepietiekamā mērā, bet arī mestu tiltu pāri socioloģisko terminu biezoknim, jo abām grāmatām ir pievienota īpaša angļu - vācu terminoloģijas vārdnīciņa.

Pirmajā sējumā pēc redaktora, Kelnes universitātes profesora R. Keniga ievada seko pirmā nodaļa, kas veltīta iztaujas tehnikai, sīkāk pieskaroties iztaujai kā socioloģisko pētījumu ieročim, jautājumu formulējumiem, ieskaitot iztaujas lapas uzbūvi, iztaujas mākslai, kvalitātei, vajai iztaujai un rakstiskai iztaujai. Katru jautājumu apcerējis redzams Amerikas lietpratējs. Tālāk grāmatā apskatīti jau speciāli jautājumi, kas saistīti ar ieguto datu izvērtēšanu.

Otrs sējums veltīts socioloģijas novērojumu un eksperimentu problēmām, apskatot zinātniskās metodes pamatelementus, novērošanas paņēmienus, pētnieka pašа lomu novērojumus, atsevišķo raksturīgo gadījumu pētījumus, mazo grupu novērojumus, un beidzot socioloģijas eksperimentus.

Mūsu laikos, kad sociālās problēmas pieder kultūras attīstības akūtākiem jautājumiem, arī visāda veida socioloģiskiem pētījumiem uzstāda lielas prasības. Šie pētījumi ir visai praktiskas dabas, jo smeļ savas problēmas no ikdienas dzīves. Sociālās īstenības pētīšana ir lielaīs uzdevums, kuŗa priekšā tagad nostādīta zinātne.

AKL

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BĪSTAMAJĀM GAITĀM.

(23. turpinājums)

Vasarnīcas logos jau varēja manīt tuvojošos saules lēktu, kad Mariju pārņēma smags ņemanai līdzīgs miegs.

APMEKLĒTĀJS

Nākošās dienas vēlā vakara stundā Marija Briedīte jau atradās vilcienā, lai agrā rītā izkāptu Rīgas stacijā.

„Uz Pēterpils viesnīcu!" atbraucēja iekāpa pirmajā taksometrā.

„Jūsu dēļ, jaunkundzīt, kaut vai uz Liepāju!" nobraukta vāģa īpašnieks mēģināja būt asprātīgs.

„Šoreiz pietiks ar viesnīcu," Marija mašīnas spogulī velti mēģināja steidzīgo atbraucēju pulciņā saskatīt Mālovu vai Aloizu Jansonu.

Taksometrs sāka ripot Aspāzijas bulvāŗa virzienā.

Neskatoties uz agro rīta stundu, mašīnai pie viesnīcas apstājoties, pie vāģa piesteidzās pakalpīgs pelēkā uniformā tērpies nesējs.

„Es ceru, ka jums šeit patiks. Vēl neilgi atpakaļ te ar savu klātbūtni mūs pagodināja pats Albānijas karalis ar savu skaisto kundzi. Skaistas sievietes vienmēr izvēlas mūsu viesnīcu. Jūs būsiet viena, kundze?" nesējs novietoja atbraucējas somas vestibilā un tūdaļ steidzās ieņemt vietu aiz viesu reģistŗa letes.

Pasniegtajā grāmatā tumšmate nesteigdamās ierakstīja: „Marija Briedīte — pianiste. No Prāgas."

„Mums ir liels gods," viesnīcnieks saņēma mākslinieces Latvijas ārzemju pasi. „No studiju ceļojuma?"

„Jūs uzminējāt. No grūta studiju ceļojuma."

„Ja kundzei patiktu skats uz Pils laukumu, mums patlaban brīvs ir četrpadsmitais numurs."

„Lieliski! Trīspadsmit ir mans laimes skaitlis. Viens cīpars klāt var nest man tikai vēl lielāku laimi!" Marija jau gribēja doties uz savu istabu,

Viens vienīgs acu pamet iens cauri viesnīcas stikla durvīm lika tai nepatikā nodrebēt. Soļus divdesmit vai trīsdesmit iepretim viesnīcai kāds gaŗa auguma vīrietis saliecies velti pūlējās tikt galā ar atraisījušamies kurpju saitēm.

„Tas ir tiešām interesanti," viņas acis pamirdzēja dusmu dzirkstele.

„Kas, lūdzu, kundze?" viesnīcnieks jau atradās uz kāpnēm.

„Interesanti atkal būt Rīgā," Marija, atraisījusi kaklautu, sekoja savām somām.

★

Nākošās četras dienas Briedīte visu laiku veltīja bezrūpīgām pastaigām, operas apmeklējumam, pasēdēšanai pie Švarca un dažu vecu, bet nenozīmīgu draugu satikšanai. Viņa gaidīja. Kas gan pirmais viņu apmeklēs? Kas pirmais dos tālākos rīkojumus? Vai Latvijas pretizlūkošanas dienests vai Sudoplatova kurjērs?

★

Svētdienas naktī ilgi gaidītais apmeklētājs pieklauvēja pie Pēterpils viesnīcas četrpadsmitā numura durvīm.

„Atstājiet istabu tumsā!" Marijai pazīstama balss deva rīkojumu. „Arī gaitenis ir tumsā. Es būšu atpakaļ pēc stundas ceturkšņa. Piedodiet, ka jātraucē tik vēlu."

Briedīte steigā atrada rīta svārkus. Pa mazo spraugu aizkaru starpā viņa ātri pārlaida skatu Pils laukuma apstādījumiem. Nakts tumsa varēja būt aprijusi sekotāju.

„Sekojiet man!" Noteiktā laikā klauvētājs bija atgriezies. „Tikai dažus soļus vēl."

Bez trokšņa atdarījās kādas durvis.

„Mums bija jāliek pārāk ilgi gaidīt. Piedodiet. Mūsu Piektais vilnis nemaz nav pārvērties." Marija tūdaļ pazina vīru krēslainajā telpā.

„Rauchmaņa kungs, jūs dzīvs! Es priecājos no visas sirds!" Briedīte nemeloja.

„Man patiesībā vajadzēja būt jau labu laiku tur," pulkvedis Sēlis ar kreiso roku norādīja uz griestiem. „Debesīs, es domāju."

Tikai tagad tumšmate pamanīja, ka pulkveža labā roka bija no delnas līdz pat plecam notīta baltiem apsienamiem.

(Turpinājums sekos)

Tālumnieka kungs viesībās vienmēr ir uzmanības degpunktā.

Edvarts Tūters

TOP LATVIEŠU GLEZ

Latvijas neatkarības gados mūsu dzimtenē bija ap 30 publisku mūzeju ar kultūrvēsturiskiem un mākslas priekšmetiem. Šie mūzeji neatradās tikai galvas pilsētā Rīgā ,bet arī Jelgavā, Liepājā, Tukumā, Ventspilī, Daugavpilī, Kuldīgā, Talsos u. c. Lielumlielā daļa mūsu tautiešu īsti tikai šais mūzejos pirmo reizi sastapās ar latviešu tautas kultūru un mākslu, jo gadsimtu ilgajos nebrīvības gados latviešiem nebija savu mākslas mūzeju, ne kultūras piemineklu krātuves. Mūsu skolu jaunatne savu audzinātāju pavadībā citigi apmeklēja šos mūzejus un mācījās tajos pazīt un iemīļot savas tautas kultūru. Un tā šie mūzeji, kuŗi dažkārt bija raduši kāda atsevišķa enerģiska tautieša ierosmē, ar laiku izvērtās par skaistiem tautas kultūras un mākslas pieminekļiem. Līdz ar mūsu nonīkšanu trimdā stāvoklis krasi mainījies. Šī maiņa — uz negatīvo pusi — jo sevišķi sajūtama mūsu jaunatnei. Jāpriecājas tamdēļ par ikkatru, arī vismazāko pasākumu, kuŗu mērķis ir novērst šo trūkumu.

Pirms kāda gada laikrakstos lasījām par kādas mazas latviešu gleznu galerijas pasākumu Grand Rapidos. Šim patīkamam vēstījumam tagad varam pievienot arī ziņas no Mineapoles latviešu „pagasta". Arī šeit ir likts pamats latviešu mūkslinieku gleznu galerijai. Drāmzes locekle Vilhelmine Findliņa bija pirmā, kas balstīja šo skaisto pasākumu, uzdāvinot draudzei Jūlija Jēgera gleznu. Vairāki Mīneapolē un St. Paulā dzīvojošie latviešu mākslinieki izrādījušies īsti filantropi. Savai latviešu ev.-lut. draudzei tie uzdāvinājuši deviņas gleznas eļļas, temperas un akvareļa technikā. Gleznas dāvinājuši Jūlijs Jēgers, Jānis Kalmīte, Austra Ogule, Voldemārs Āboliņš, Voldemārs Gūtmanis, Alma Trulis un Zelma Tūtere. Bez tam šis draudzes koris uzdāvinājis savas draudzes gleznu galerijai Māra (Sietnieka) gleznu, iegūtu par piedalīšanos dziesmu svētkos. Protams, šie, kopskaitā vienpadsmit mākslas darbi vēl nav daudz, bet tomēr pietiekami daudz, lai no šī mazumiņa ar laiku izveidotos skaists latviešu mākslas galerija Mineapolē. Cerams, ka šiem pirmajiem filantropiem sekos arī pārējie Mineapolē un St. Paulā dzīvojošie latviešu gleznotāji un skulptori.

Gleznas izvietotas draudzes

nama augšē
dienas skolu
valodas grup
mācības au
arī latviešu
draudzes bil
pat šajā zālē
neliela ap
priekšlasīju
gaidām vēl
šu gleznu ga
vienu no vi
latviešu glez
apolē. Gribē
lielais gleznu
papildināts,
tikai no māk
su draudžu
ganizāciju
pašreiz ir v
mūsu jauna
spēju īepazī
kultūru un
šiem namie
vietotiem k
priekšmetie
vislielākā n
lās gleznu k
pamazām pa
dzes un
varētu censt
su vecāko, j
meistaru da
radīsies die

Būtu tiešā
tūras fonds
roku pie š

Eleonora U

Bērna dzī
svarīgs lūtu
nās skolā
Sevišķi ass
nam, iestāj
skolā — b
kārtnē viss
ne mājūs i
gātīgi kopt
ražas ar vi
dzeklļem.
no vietējie
svarīgi, lai
maz tanī
meklēt lat
Svarīgi ,lai
ārpus gimo
lai pirmā s
viņu ievad
bās. Bet j
bērns bērn
viski lasīt.
pirms māc
lodā, vairs
latviešu va
bērns ir n
viešu valo

Jaunā gleznotāja Ausma Mackate

ko dara un domā valdes priekšsēdētājs.

— Nav viegli ar priekšsēdētāju sastrādāt, — saka agronome, partijas pirmorganizācijas sekretāre R. Svoka.

Nav viegli tāpēc, ka jaunajai speciālistei un arī partijas pirmorganizācijas sekretārei ar visai nelielu pieredzi maz palīdz partijas Ogres rajona komiteja.

Divalnī tas izklausās, bet arī partijas komitejā uzskata, ka kolchozs „Tome" gandrīz vai kalnupceļam saposies. Territoriālā ražošanas pārvalde pat kolchoza . . . paraugplānošanas pieredzi bija paredzējusi publicēt.

RADIO APARĀTI NEDARBOJAS

I. Majoriņa, A. Taukačs, G. Mauriņš, V. Krūmiņš, Z. Rozenbergs kaut ko saprot no radio būšanām, jo visi ir atbildīgos amatos Madonas, Ērgļu un Ļaudonas radio ražošanas vai labošanas darbnīcās.

Tajā pašā okupantu oficioza „Ciņas" numurā radiospeci žēlojas:

Mūsu rūpnīcas izlaiž desmitiem radio aparātu tipu. Katrā ir desmitiem bloku un simtiem detaļu. Un sešus mēnešus, tā sauktajā garantijas laikā, uztvērēja īpašnieks var būt drošs, ka aprāts darbosies. Ja vajadzīgs, ar nepieciešamajām detaļām apgāda rūpnīcā.

Visas nelaimes sākas pēc šā laika izbeigšanās. Klients atnes uztvērēju uz darbnīcu ,lūdz to izremontēt. Viņš samaksā par darbu. Darbnīca arī neatsakās labot, bet . . . nav rezerves daļu.

Detaļas darbnīcām piegādā radio rūpniecības apgādes un reāli zācijas kantoris ,kas atrodas Rīgā. Diemžēl, no vajadzīgā rezervju daļu daudzuma esam sanēdzi. Un muši tikai līdz 10 proc. Pusotra gada laikā neesam dabūjuši nevienas radio lampas 6P14P, 6K4P, 6N2P, 6N1P, kā arī vēl citas, nevienu centimetru montāžas un pievadu vadu. Nav potenciometru, trūkst kondensātoru. Rīgas darbnīcas savus klientus var aizsūtīt uz veikalu detaļas nopirkt, lai gan tā nav nekāda izeja. Bet pie mums cilvēkam liegabi ta pat šī iespēja: rajona veikalos šo preču nav.

ANIE SMIEKLI

☆

Ungārijā gandrīz visi iedzīvotāji, kam ir radio aparāti, klausās ārzemju raidījumus, riskēdami, vērst uz sevi iestāžu uzmanību. Kāds svešnieks vakarā uzrunāja Budapeštas policistu, lūdams viņam pareizo laiku. Policists nemaz neiņēma pulksteni, bet paskatījās tikai apkārtējo namu logos un pavēstīja: „Tieši pusdeviņi". — „Brīnos, kā jūs uzzinājāt, tuvumā taču nav neviena pulksteņa?" pārsteigts jautāja svešnieks. — „Ja tāja zemnieks. — „Loti vienkārši," bija atbilde, „viņi aizvēra logus Tūlīt sāksies Londonas programma."

a kungs, jūs dzīvs! Es priecājos no visas nemeloja.

sībā vajadzēja būt jau labu laiku tur," ar kreiso roku norādīja uz griestiem. „De-

tumšmate pamanija, ka pulkveža labā ro- nas līdz pat plecam notīta baltiem apsiena-

(Turpinājums sekos)

kungs viesībās vienmēr ir uzmanības degpunktā.

Edvarts Tūters

TOP LATVIEŠU GLEZNU GALERIJA MINEAPOLĒ

Latvijas neatkarības gados mūsu dzimtenē bija ap 30 publisku mūzeju ar kultūrvēsturiskiem un mākslas priekšmetiem. Šie mūzeji neatradās tikai galvas pilsētā Rīgā ,bet arī Jelgavā, Liepājā, Tukumā, Ventspilī, Daugavpilī, Kuldīgā, Talsos u. c. Lielumlielā daļa mūsu tautiešu īsti tikai šais mūzejos pirmo reizi sastapās ar latviešu tautas kultūru un mākslu, jo gadsimtu ilgajos nebrīvības gados latviešiem nebija savu mākslas mūzeju, ne kultūras pieminekļu krātuves. Mūsu skolu jaunatne savu audzinātāju pavadībā citīgi apmeklēja šos mūzejus un mācījās tajos pazīt un iemīļot savas tautas kultūru. Un tā šie mūzeji, kuŗi dažkārt bija radušies kāda atsevišķa enerģiska tautieša ierosmē, ar laiku izvērtās par skaistiem tautas kultūras un mākslas pieminekļiem. Līdz ar mūsu nonākšanu trimdā stāvoklis krasi mainījies. Šī maiņa — uz negātivo pusi — jo sevišķi sajūtama mūsu jaunatnei. Jāpriecājas tamdēļ par ikkatru, arī vismazāko pasākumu, kuŗu mērķis ir novērst šo trūkumu.

Pirms kāda gada laikrakstos lasījām par kādas mazas latviešu gleznu galerijas pasākumu Grand Rapidos. Šim patīkamam vēstījumam tagad varam pievienot arī ziņas no Mineapoles latviešu „pagasta". Arī šeit ir likts pamats latviešu mākslinieku gleznu galerijai. Draudzes locekle Vilhelmine Findliņa bija pirmā, kas balstīja šo skaisto pasākumu, uzdāvinot draudzei Jūlija Jēgera gleznu. Vairāki Mineapolē un St. Paulā dzīvojošie latviešu mākslinieki izrādījušies īsti filantropi. Savai latviešu ev. - lut. draudzei tie uzdāvinājuši deviņas gleznas eļļas, temperas un akvareļa technikā. Gleznas dāvinājuši Jūlijs Jēgers, Jānis Kalmīte, Austra Ogule, Voldemārs Āboliņš, Voldemārs Gūtmanis, Alma Trulis un Zelma Tūtere. Bez tam šīs draudzes koris uzdāvinājis savas draudzes gleznu galerijai Māra (Sietnieka) gleznu, iegūtu par piedalīšanos dziesmu svētkos. Protams, šie, kopskaitā vienpadsmit mākslas darbi vēl nav daudz, bet tomēr pietiekami daudz, lai no šī mazumiņa ar laiku izveidotos skaista latviešu mākslas galerija Mineapolē. Cerams, ka šiem pirmajiem filantropiem sekos arī pārējie Mineapolē un St. Paulā dzīvojošie latvieši gleznotāji un skulptori.

Gleznas izvietotas draudzes nama augšējā zālē. Šeit bez svētdienas skolas skolēniem, latviešu valodas grupas un iesvētīšanas mācības audzēkņiem apgrozās arī latviešu grāmatu lasītāji — draudzes bibliotēkas lietotāji.Tā pat šajā zālē notiek arī dažādi nelielas apmēra sarīkojumi, priekšlasījumi u. c. Tā nu šī, pagaidām vēl tikko topošā latviešu gleznu galerija izvēršas par vienu no viskuplāk apmeklētām latviešu gleznu „izstādēm" Mineapolē. Gribētos ticēt, ka šis nelielais gleznu klāsts ar laiku tiks papildināts, negaidot ziedošanos tikai no mākslinieķiem vien. Mūsu draudžu un mūsu laicīgo organizāciju nami šeit, trimdā pašreiz ir vai vienīgā vieta, kur mūsu jaunajai paaudzei dota iespēja iepazities ar savas tautas kultūru un mākslu, un tamdēļ šiem namiem un šais namos novietotiem kultūras un mākslas priekšmetiem būtu veltījama vislielākā nopietnība. Šīs nelielās gleznu krātuves vai galerijas pamazām papildinot, mūsu draudzes un laicīgās organizācijas varētu censties iegādāties arī mūsu vecāko, jau mūžībā aizsaukto meistaru darbus, kādu trimdā radīsies diezgan daudz.

Būtu tiešām jauki, ja arī Kultūras fonds varētu pielikt savu roku pie šī svētīgā pasākuma,

Rūta Abava

PAVASARA ATMODA

Ir atnācis atkal pavasars —
Lūk, uzsmaida siltais saulītes
stars!
Nes visur tas dzīvību — mīļigs
un kairs.
— Prom ziema! Nu sniegi mūs
nesaldēs vairs.

No kalna urdz strautiņš. Dzied
cīrulīt's
Tik skaļi, ka visa debess vai trīc!
Un zaļie asniņi saulītes iespaidā
Ceļ galviņas pavas'ra sveicienā.

Lūk, upmalā uzplaucis pūpolzars
No tālienes māj tev: „Draugs,
pavasars!"
Zem viņa stāv priecīgs meitenīt's
Tai rokā zils ziediņš — vizbulīt's!

Viss dabā priecājas, līgsmojas,
Viss gaiss pilns pavas'ra atmodas:
Un siltais, mīļigais saulītes stars
Ikvienu tā apņem, ka jautrs
kļūst gars.

Tev arī ,draugs, pavasar's
sveicienus sūta.
Lai sirdi saviļņo priecīgas jūtas.
Lai gavilē līdzi ar putniņiem
Par gaišajiem ,mirdzošiem
saulstariem.

☆

PS. Šis dzejolītis saņemts no dzimtenes un to uzrakstījusi kāda 15 gadus veca latviešu meitene.

Sestdien, 1962. gada 11. augustā, Nr. 63. LATVIJA AMERIKĀ 3

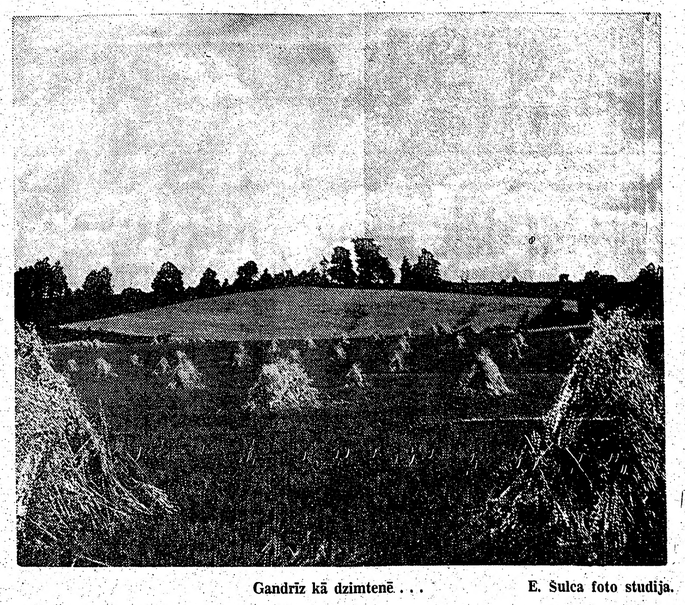

Gandrīz kā dzimtenē . . . E. Šulca foto studija.

Prof. Dr. K. Straubergs

LATVIEŠU MITOLOĢIJAS GAITAS

Latviešu mitoloģija ir skatāma vēsturiskā aspektā un salīdzinājumā ar pārējo baltu tautu mitoloģiju. Izņemot romiešu vēsturnieka Tacita ziņu par Dievu māti pie senbaltiem, vecākās, 15—16. g. s. ziņas piemin dabas parādību pielūgšanu un kultu. Minēts Pērkons pie latviešiem, leišiem un senprūšiem ,bet saules cikla motīvi, kas spilgti atspoguļojošies latviešu tautas dziesmās par sauli un mēnesi, par Saules meitām un Dieva dēliem, ir pazīstami arī leišiem. Enejs Silvijs Piekolomini (pāvests Pijs II) pieminot leišu leģendas par torni ieslodzīto Sauli, kuŗu tur kāds valdnieks turējis tik ilgi, kamēr zodiaka zīmes to atbrīvojušas, ar milzīgu āmuru torni sagraujot. Mūsu tautas dziesmām par Saules gaitām pieslejas Lasicija ziņa, ka vakarā nogurušo un apputējušo sauli Pērkona māte nākošā dienā ,nomazgātu un spodru, izlaiž tās turpmākās gaitās. Arī agrākās, 13 g. s. ziņas Volinijas un Malalas chronikās pa daļai ir ar šo ciklu saistītas — minēts mirušo vadītājs uz viņu sauli Sovijs, debesu kalvis Teljavels, kas kalis Sauli, vakara zvaigzne Žvoruna, Pērkons, cūsku dievs Andajs, meža, medību, lopu, mājas dievs.

Šī dabas parādību pielūgšana atiet pie malas humānistu laikā, ko ievada Erasma Stellas neapvaldītā romantika par senprūšu senatni, kam seko S. Grunavs u. c. No šejienes nāk šenprūšu likumdevējs Videvuts, ko G. Mercelis pārnes latviešiem, saucot par latviešu Mozu ,par tautas izrādītāju, tās likumdevēju un par ticības dibinātāju. Latviešu tautas atmodas laikmeta darbinieki pārņem arī senprūšu Romovi ar Grūnava Krīvu. Kā Romovi Grūnavs ir konstruējis pēc Romas teokratijas parauga, tā klasiskais prūšu 12 dievu panteons atrod atdarinājumu 1563. g. Maļecka vēstulē Karaļauču pirmajam rektoram, humānistam Georgam Sabīnam. Šis pirmais katalogs ir šāds: Okopirnus ir debesu un zemes dievs, atbilst romiešu Saturnam. Antrimpus ir jūras dievs (Neptūns), Gardoaetes jūrnieku dievs, līdzīgs Kastoram un Pollūkam. Potrympus ir upju un avotu dievs (Neptūns), Pilvitus bagātības dievs (Cerera), Pergrubius pavasara dievs, Pargnus pērkoņa un negaisa dievs (Jupiters), Pocclus elles un tumsas dievs (Plūtons), Pocollus gaisa garu dievs ,pielīdzināts Fūrijām, Putscaetus, svētbiržu sargs, Auscautus slimību un veselības dievs, līdzīgs Aiskulapijam, Marcoppolus magnātu un diženo dievs, kuŗam padoti barstuki, barstuccae, mazie zemes vīriņi. Kā lieks izpaliek citādi bieži minētais Svaixtix, gaismas dievs, līdzīgs romiešu saules dievam Sol, jo viņš ir virs skaita 12.

Senprūšu katalogs zaudē aktuālo nozīmi, kad izkauj senprūšu tautu, bet pēc viņa paraugа šādus katalogus mēģina mākslīgi radīt arī leišu un latviešu dieviem. Līdz tam arī latviešiem goda vietā minētas mātes. bet Maļecka sarakstu jau 1564. g. humānistu dzejnieks Eucēdijs (Eucaedius) attiecina arī uz seno Livoniju. 18. g. s. šo akciju atsāk 1725. g. Bankavs, savā spredikņu grāmatā minot dažus leišu dievus un pat igauņu Jumalu kā latviešu dievus. 1761. g. Rīgas Gelehrte Beyträge VIII plašāka raksta autors (Harders?) min kā latviešu dievus Pērkonu, Sauli un Maļecka Pērkona māti, kas Šauli mazgā, bet līdzās ir Okopirns, Potrimps, gan kā gaismas un zvaigžņu dievs, Pergrubis lapu un zāles dievs, Weitzganthos kaņepu un linu dievs, Puschkaits zemes dievs, Pelvetin pļaujas dievs, Gardotes zivju un zvejnieku dievs, Pockul ar leišu Breckste — elles un tumsas dievu pāris, un Laima.

Turpat ar Hardera rakstu (1764) sākas raksturīga iztulkošana uz vārdu etimoloģijas pamatiem. Dievs ir pārņemts latiņu vārds; jēdziena par vienu augstāko varu nav ne prūšiem, ne latviešiem. Debesis tie nodevuši Pērkonam, ūdeni Potrimpam, zemi Pikolam, kas varētu būt Piekalns (an dem Berge). Šiem trijiem lielajiem piedeva pa sievai un palīgiem valdīšanai ,un kad tie bija nolaidīgi tapuši, arī ierēdņus. No pievestā Maļecka kataloga autors atļauj lasītājiem pašiem latviskos izlasīt. Latviskotā formā daži no tiem skan: Svaixtix ir Zvaigstnieks, zvaigžņu dievs, Pilvitus Pelvetiņš, labāk Pļauţiņš (!), pļaujas dievs, Auskauts ir jau Anzcaurs, varbūt Augsts Kaujejs, veselības un slimības dievs. Vēl tālāk par etimoloģizēšanu iet t. s. bībeles virziena pārstāvis Tecs (novirzīšanās no pirmatnējās īstās reliģijas) un mistiski - simboliskā novirziena pārstāvis J.Lange (Vārdnīca 1773). Mīti ir aizmirstās pirmreliģijas mistisks ietērps, kur dievu vārdi atšifrējami. Dažī piemēri pie Langes: Pilvitus ir Pilnīts, pilnības un bagātības dievs, arī Pelvīks, ūdeņu un purvu dievs (no peldu). Barstuki, latv. Bērstūķis, mazi zemes vīriņi, no kā latv. stūķis (Winddelpüppchen). Okkupiernis, t. i. Aukupiere, no kuŗa pieres vētras un vēji uz zemi nāk, u. t. l. Ievesti arī ziemeļnieki: Discha, Disa labai ražai, Skahda jūras dieve, Drebkuls ziemeļnieku zemes trīces dievs. Langē ar patvarīgām konstrukcijām paver ceļu jaunām izdomām turpmāko mitologu darbos. Viņa pēdās iet Stenders (gramatika 1783). Prūšu Auskuts viņam ir Ausskuttis, aitu skuvējs, apcirtējs, Potrimpa ar Antrimpu - Trimpus žūpu biedri (Trimpus no tirum'puš, tam par godu latvieši pustīruma nodzeŗot). Mahrkopols ir dižo un bagāto dievs, kuŗu mārkas (t. i. linu mārkas) pilnas.Pergrubis, pavasaŗa dievs, ir kā Perre — krupis (peŗukrupis — pumpuru perētājs) u. t. l. Stenders tomēr sakopo arī tīri latviskos norādījumus par Dievu, Dieva dēliem, mātēm, burvjiem ,raganām u. c. 19. g. s. vidū mitoloģiskā romantika ar svešajiem panteoniem izpaužas Ausēkļa dzejā, kur visa daba un pasaule pildās panteistiskiem tēliem, no kuŗiem daudzi ir Ausēkļa paša radīti. Bet šī sistēma sabrūk, bez sevišķām grūtībām, gadu simta maiņā, kad, noraidot ienesto pseudopanteonu, godā nāk senās latviešu dievības.

Nozīmīgāks ir otrs salīdzinājums — ar leišu panteonu, arī ar 16. g. s. sākot. Mosvidijs (1547), Stryikovskis un Lasickis (1615) min daudz vairāk leišu dievību, no kuŗām tikai daļa ir prūšu dieviem līdziga, bet pārējie visi pieņēmuši dažādām speciālām nozarēm, ar speciālām funkcijām katrs kādā ikdienas dzīves nozarē, skaitā ap 65, pie kam neesot uzskaitīti daudzi citi zemaišu dievi. Tie ir analoģiski mūsu mātēm (ap 70), un to klasificēšana bijusi grūta, kamēr tieši uz romiešu, leišu un latviešu mitoloģijas pamata tās salīdzinot, 1896. g. Useners nāk pie domām, ka cilvēks atskārst dievību atsevišķā parādībā, konstatējot empīrisko numinozo varu, apzinoties sastapšanos ar pārdabisku gribu, p.p. zibeni, bet šis atskārtiens izbeidzas ar atsevišķas parādības izbeigšanos, kāpēc šādas dievības ir saucamas par mirkļa dievībām (Augenblicksgötter). Kad šī atskāršana atkārtojas līdzīgās parādībās,tā iegūst īpatu vārdu, top par īpatu dievību (Sondergott) jeb funkcijas dievību. Jo tuvāk cilvēks ir parādībām, jo vairāk viņš saskata atsevišķus aktus un sīkumus, bet jo viņš ir tālāk, jo vairāk viņš tos apvieno plašākos posmos (diferenciācija, integrācija). Diferenciācijai ir grūti novilkt robežas, romiešiem atsevišķas dievības ir labības auglībai dažādos atsevišķos momentos un izpaudumos, — tā zemes aršanai, kārtāšanai, ecēšanai, dīgšanai, zelšanai, stiebra mezglošanai, vārpošanai u. c. — katram posmam ar atsevišķu dievību.

Pēc P. Šmita domām pamati latviešu mitoloģijai meklējami senajā duālismā ar Dievu — Debestēvu un Zemesmāti kā galvenajām kosmiskajām dievībām. Somu, igauņu un lībiešu aizņēmumi (Dievs taivas, taewas, tōvas) nozīmē vienīgi debesi, kas rāda aizņēmumu senatnīgumu. Šī debesu valdnieka vara pieaug uz Zemes mātes rēķina, un viņam top arī zeme padota. Kā zemes valdnieks viņš top antropomorfizēts, tautas dziesmām ir starp cilvēkiem, kā vecītis arī pasakās. Debesu mītne ir pēc zemes parauga izveidota. Dievs ir zemnieku saimnieks debesu sētā. Zemes māti tuvina grieķu mīti Debestēvam kā radošu kosmisku spēku, jo lietus veidā nāk Zevs uz zemi, bet Zemes māte drīzi varu par zemi zaudē, arī zemzemes funkcijas atdodot Veļu māte. un pat vēl tālāk diferencējoties.

Ne tikai šis dievību pāris ir latviešu mītos. Debesu kāzu motīvs labāk kā citur ir uzglabājies latviešu Saules un Mēneša dziesmu ciklos, ko godā cēlis V.Mannhardts u. c. (Zicāns). Šis cikls, tāpat par Dieva dēliem, ir sens, līdzīgi par seno indiešu dieva dēliem — Acvin'iem un saules meitām, Suroduhita. Visa šī grupa nav no citām dabas parādībām šķirama, un tai pieslienas arī atsevišķi kulti, kā saules kults, uguns kults u. c., kā arī pieminētās svētās vietas, ar svētajiem mežiem, ūdeņiem, akmeņiem, kalniem u. t. l. Arī daudzums ticējumu ir ar visu to sakarā.

„Universitas"

Eleonora Upatniece, bērnu psichologe

ELZAS KLAUSTIŅAS ‚BĒRNU DĀRZS'

Bērna dzīvē un bērna attīstībā svarīgs lūkums ir bērna iestāšanās skolā resp. bērnu dārzā. Sevišķi ass šis lūzums ir bērnam, ieštājoties vietējās zemes skolā — bērnu dārzā. Viņa apkārtnē viss norit svešā valodā, ne mājās ierastajā. Tur tiek pagātīgi koptas saimniekttautas paražas ar visiem uzskatāmiem līdzekļiem. Viņam rodas draugi no vietējiem. Tāpēc ārkārtīgi svarīgi, lai bērns agrāk jeb vismaz tanī pašā laikā sāktu apmeklēt latviešu bērnu dārzu. Svarīgi ,lai viņa pirmie draugi ārpus ģimenes būtu latvieši, un lai pirmā skolotāja būtu tā, kas viņu ievada latviešu gara bagātībās. Bet jo sevišķi svarīgi, lai bērns bērnu dārzā iemācās latviski lasīt. Bērniem, kas vispirms mācījušies lasīt angļu valodā, vairs nepatīk mācīties lasīt latviešu valodā. Turpretim, ja bērns ir aptvēris fonētisko latviešu valodas lasīšanu, kur katrai rakstu zīmei — burtam atbilst noteikta skaņa, tad viņš arī angļu valodas lasīšanā orientējas un prot lasīt vārdus, ko viņš vēl nav mācījies. Visi bērni, kas ieprieks iemācījušies latviski lasīt, ļoti viegli un ļoti sekmīgi mācās lasīšanu vietējā valodā.

Viss tas liecina, cik ārkārtīgi svarīga ir latviešu bērnu dārzu iekārtošana un darbība.

Ja līdz šim mums trūka pieņemtos rokas grāmatas bērnu dārzu vaditājām un skolotājām, tad tagad tādu esam ieguvuši ar Elzas Klaustiņas grāmatu „Bērnu dārzs" (54 lpp., ar nošu pielikumu).

Autore grāmatā pieskaŗas arī svarīgajam uzdevumam — lasīt mācīšanai bērnu dārza vecumā. Ļoti vērtīgs un bagātīgi savākts materiāls bērnu nodarbībām un apmācībai. Savāktas ir bērnam piemērotas garīgās dziesmas un lūgšanas. Briedinot latvisko dvēseli un attīstot bērna valodu, ir ļoti svarīgi mācīt tautas dziesmas.Tās bagātīgi atrodamas Bērnu dārzā gan ģimenes dienai, gan citiem ģimenes un tautas godiem. Ļoti svētīgi ir dziedāt tautas dziesmas, pavadot tās ar bērna aktīvu darbību un tēlošanu, vai ejot rotaļās. Bērns iepazīstas viņa vecumam atbilstošā veidā ar tautas gara mantām, tautas tikumiem. Dziedāšana pulciņā, rotaļā rosina viņa garu, rada pārdzīvojumu; tautas dziesmu ētika briedina bērna morālisko vadošo „es".

Sirsnīga pateicība autorei par savākto bagātīgo materiālu, kas ļoti var noderēt bērnu dārznieciem un mātēm. Tāpēc silti ieteicams E. Klaustiņas Bērnu dārzu iegādāties katrā ģimenē, kur aug bērni, tāpat katrā bērnu dārzā.

Grāmatu izdevis ALA's Kultūras birojs un tā maksā § 1,- Pieprasāma: American Latvian Association, Suite 806 — Edmonds Bldg., 917 15th Street, N. W., Washington 5, D.C.

☆

Grāmatas saturā: Ievads. Kā ierīkojams bērnu dārzs. Bērnu veselības stāvoklis. Labie tikumi un paražas, kas jāiemāca. Kustības prieks un uzmanība. Disciplīna un kārtība. Burti un lasīšana. Desmit likumi, kas jāzina un jāievēro katram bērnam. Bērnu dārza darba g.plāns.Rudens. Ziema. Pavasaris. Vasara. Gada programma bērnu dārzos. Vienas dienas stundu plāns rudens posmā. Paraugs kādam nodarbību sadalījumam ziemā. Pavasaŗa posmā — kāda paraugstunda. Audzinātājas darba žurnāls, u.c.

Jaunā gleznotāja Ausma Mackate - Dārzniece savu gleznu nosaukusi „Šķiroties".

Lois Maršala dzied Haidna darbus

Svētdien, 12. augustā, Stratfordas mūzikas festivāla ietvaros paredzēts 18. g. s. mūzikas koncerts. Programmā Haidna, Mocarta un Bokerīni kompozicijas, kuŗas izpildīs Nacionālā festivāla orķestris vijolnieka - diriģenta Oskara Šumska vadībā.

Šajā klasiskās mūzikas vakarā solisti būs iemīļotā dziedone Lois Maršala un čellists Leonards Rose.

Lois Maršala dziedās divas F. J. Haidna ārijas no orātorijas „Pasaules radīšana" un vienu no četriem gada laikiem.

Čellists L. Rose izpildīs Luidži Bokerīni Koncertu čellam un orķestrim B - minorā.

Orķestris O. Šumska vadībā sniegs reti dzirdēto Haidna Simfoniju Nr. 83 un Mocarta Simfonia Concertante K - E minorā. Šajā darbā dzirdēsim obojas, basa, klarinetes un franču raga solo partijas orķestŗa dalībnieku izpildījumā .

Latvieši Kanadā

Tautas deju svētki SIDRABENĒ

IELŪGTAS VISAS KANADAS UN ASV DEJU KOPAS

Atsevišķi dejotāji un kopas vēl var pieteikties Diždancim c/o Mrs. A. Briedis, 15 Dee Ave., Weston.

Sestdien, 1. septembrī, plkst. 16.00
jau iestudēto deju — ciema kukuļu — apmaiņas demonstrējumi.

Plkst. 19.00 SVĒTKU BALLE ar BALLES KARALIENES vēlēšanām. Ieeja $ 1.-.

Svētdien, 2. sepembrī, plkst. 10.00 rītā
SVĒTKU DIEVKALPOJUMS Brīvdabas baznīcā.

Plkst. 11.00 svētku atklāšana.
Pēc tam panelis par tematu „Latviešu tautas dejas". Diskusijas vadīs A. Bāliņš

Plkst. 15.00 TAUTAS DEJU UZVEDUMS —
Atsevišķu deju kopu priekšnesumi un kopdejas, kuŗas pavadīs Toronto Latviešu tauŗu orķestris E. Slaucitāja vadībā.

Plkst. 19.30 SVĒTKU UGUNSKURS — tautas dziesmas, sacensības, pārsteigumi. Ugunskuru vadīs Brunis Rubess. Ieeja skolēniem 50 ¢, pārējiem $ 1.-.

Pirmdien, 3. septembrī SPORTA SPĒLES.
jautras sacensības, dejas un rotaļas. Ieeja ar svētku ieejas kartēm.
Dalībniekiem brīva ieeja, uzturs un mājvieta Sidrabenē.
Svētku laikā Sidrabenē mākslinieka J. ZUNTAKA GLEŽNU IZSTĀDE, kuŗu atklās sestdien, 1. septembrī, plkst. 15.00. Visa Sidrabenes territorija sarīkojuma vieta.
★ Visi laipni ielūgti.

SIDRABENES PĀRVALDE.

Saulaines bērnu svētkos stendā Ceļojums pa Latviju Ligitai labi jāpadomā, lai pareizi atbildētu skolotājai O. Bāliņai. Latvijas vēsturē Viktora zināšanas sagādā prieku H. Mangalei.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0268.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

TORONTO

Sestdien, 11. augustā, plkst. 8 vakarā Sidrabenē notiek interesanta teātŗa izrāde. Nometnes bērni šogad sagatavojuši Annas Brigaderes skatu lugu Sprīditis. Uzvedumu sagatavojusi rež. Dagmāra Gribusta. Dekorācijas darinājis mākslinieks Ģirts Tiltiņš.

Saulaines pārvalde svētdien Saulainē rīko Londonas teātŗa trupas viesošanos ar brīvdabas uzvedumu Mežkungs Siliņš. E. Ūdŗa 5 cēlienu dziesmu spēli iestudēja rež. T. Zandersons. Sākums plkst. 7.30 vakarā. Pēc izrādes apmeklētāji varēs izdejoties.

Toronto mednieku un makšķernieku kluba rīkotās eksternās šaušanas sacensības notiks sestdien plkst. 10 rītā kluba īpašumā Bērzainē.

Apgāda Ceļinieks akcionāru sapulce notiek 11. augustā, plkst. 3 p. p., 123 Huron St., DV namā.

Jaunatnes pulciņš Lāpa 19. augustā rīko izbraukumu uz Austrumu draudzes lauku īpašumu Tālava. Paredzētas dažādas sporta nodarbības.

Sapulcēšanās kopīgai auto karavānei plkst. 8.00 rītā High Park galveno vārtu tuvumā pie Bloor ielas.

Makšķernieku nometnes Rīga īpašnieks O. Zvirgzdgrauds iegādājies īpašumu Yong Point tuvumā. Jau uzcelta pirmā ēka. Jaunajai nometnei vārds vēl nav dots. Tās atklāšana paredzēta nākošā gada sākumā.

Tautas deju svētkiem, kas š. g. 2. septembrī notiks Sidrabenē, vēl var pieteikties atsevišķi dejotāji un deju kopas, rakstot Mrs. A. Briede, 15 Dee Ave., Weston, Ont.

LONDONA, ONT.

LL kopas latviešu skolai un bērnu dārzam bērnus lūdz pieteikt līdz 1. septembrim P. Dreimanim, tel. GE 3-4280.

Laba grāmata arvien ir kā draugs un iepriecinātājs. Šajā sakarībā dāmu komiteja 9. septembrī rīko grāmatu bazāru.

Ložu iepriekšējai pārdošanai komitejas pārstāves apmeklēs tautiešus mājās, cerot uz labu atsaucību un pretimnākšanu. Lozes cena — 25 centi.

14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā, komūnisma apkarošanai, par izsūtītām kartēm ziedojuši sekojoši Londonas latvieši: A. Ādminis, E. Aukmanis, K. Atars, E. un R. Bērziņi, I. un T. Bērziņi, J. Čakārnis, V. Caune, A. Dreimanis, P. Dreimanis, A. Fogelmanis, J. Glīnavs, A. Grīns, J. Jumars, J. Kaija, E. Lestiņa, V. Lukšēvics, St. Mozga, J. Rikteris, V. Rudzītis, St. Skrinda, V. Stengelis, J. Strauts, E. Upītis, O. Zers. Ārpus Londonas dzīvojošie: A. Boks, E. Wolter, St. Znotiņš — Sarnijā; J. Prauliņš — St. Katarīnēs.

Tos, kas aizmirsuši atbildēt, aicina pasteigties, tā izpildot savu pienākumu mūsu kopīgā cīņā par Latvijas brīvību.

DV biedru internās šaušanas sacīkstes ar mazkalibra šautenēm notiks š. g. 8. septembrī, plkst. 2 p. p. J. Kalniņa saimniecībā, Grantonā. Pieteikšanās iepriekš pie V. Miķelsona vai T. Bērziņa, vai sacīkšu dienā uz vietas līdz plkst. 2 p. p. Māla baložu šaušanas vingrinājumus ar medību bisēm atsāks 12. augustā.

DV biedri, kuŗi vēlētos kandidēt š. g. LNAK vēlēšanām, lūgti to paziņot nodaļas priekšniekam R. Bērziņam līdz š. g. 10. augustam.

Š. g. 21. jūlijā pēc ilgām un grūtām ciešanām Kičenerā aizsaulē aizgājis atbrīvošanas cīņu dalībnieks Hermanis Varens. Dzimis 1889. g. Rīgā. Latvijas pastāvēšanas laikā strādājis Valsts Statistiskā pārvaldē. Ilgus gadus sastāvējis aizsargu aviācijas pulkā. Bēgļu gaitas noved Vācijā, vēlāk Anglijā, no kurienes izceļo uz Kanadu un apmetas uz dzīvi Galtā.

Lietainajā 23. jūlijā māc. Pavasars ar kuplu pavadītāju pulku šo sirsnīgo patriotu atdeva svešās zemes klēpim. Par viņu sēro dzīvesbiedre, meita, znots Kanadā un dēls Amerikas brunotos spēkos Vācijā.

A. T.

St. Thomas raidstacija Radio CHLO katru dienu, no pirmdienas līdz piektdienai (ieskaitot), rītos no plkst. 6.00 līdz 6.30 raida Dr. K MacIntire ļoti spēcīgo pretkomūnisma propagandu.

Klausieties paši un ieteiciet to kanadiešiem!

GOLDEN SPIKE (ALB.)

Māc. K. Avotiņš Ciānas luterāņu baznīcā kristīja Māri Edvinu Kociņu, Jāņa un Ārijas dēlu no Red Dīras.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

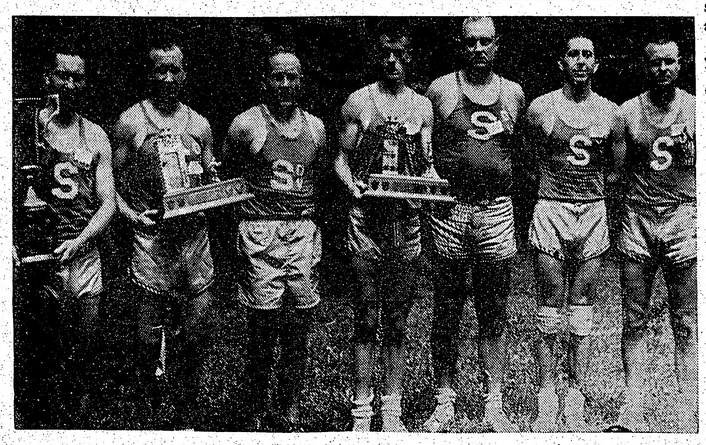

Gadskārtējo draudzības un jaunatnes dienu volejbola turnīrā viriešiem jau sesto gadu pēc kārtas uzvarēja Hamiltonas „Sparta". Hamiltonieši, bez latviešu volejbola vienība arī visā Kanadas mērogā. Uzņēmumā no kreisās: I. Leja, O. Šustiņš, A. Korms, J. Vilmanis, Z. Lak šēvics, E. Tūtiņš un A. Richters. J. Liģera uzņ.

TĒRVETE AICINA CIEMOS

Viens no lielākiem Montreālas latviešu pulcēšanās centriem vasarā ir Sv. Pāvila draudzes lauku īpašums — Tērvetē.

Pēc vairāku gadu starplaika, apciemojot Tērveti, kur jau sesto vasaru atskan latviešu valodas čalas un latviskās dziesmas, ciemiņu priecīgi pārsteidz uzpostā apkārtne un labi iekārtotās telpas. Atceroties vasaru pirms 5 gadiem ,kad draudze šo Labrenču kalniem piegulošo zemes gabalu un māju ieguva savā rīcībā, te daudz kas mainījies.

Uzceltas 12 glītas vasaras mājiņas.

Izdaliti vairāk kā 40 gruntsgabali. Pati Tērvetes māja ciemiņu tikami apņem ar savu latvisko gaisotni. Mājas izdaiļošanā jau ieguldīti tuvu pie $ 10.000,. Īpašums iegādājoties maksājis — $ 7000,-, kas nomaksāts jau pirmo divu gadu laikā.

Tērvetes novietojums atrodas Sarkanās upes rietumu krastā. Ir labas peldēšanas iespējas.

Sēru vītoļiem apdēstīts ceļš un vecākās paaudzes sporta nodarbību cienītāji. No sarīkojumiem kuplākie ir Jāņu svētki, kas pulcina līgotājus ne vien no Montreālas, bet arī no Otavas, Kornvales un citām vietām.

Tērvetiešī pastāsta, cik skaisti ir Pļaujas svētki, kad apkārtējos klinšu kalnājos lapu koku mežu puduŗi atmirdz rudens zelta saules staros.

Pavasaros rīko kārtējās darba talkas Tērvetes uzpošanai. Ceļa būvei vien izdots $ 2.000,-. Tērveti tās pastāvēšanas laikā apciemojuši tuvu pie 10.000 tautiešu.

Māc. V. Šēfers pastāsta, ka 18. augustā paies 5 gadi, kopš atklāja Tērveti. Par nekustamo lauku īpašumu jau sākts interesēties isi pēc mācītāja ierašanās Montreālā.

Šogad Rudens svētku sarīkojums iecerēts 18 augustā. Oktobŗa sākumā būs gadskārtējie Pļaujas svētki, 20. oktobrī draudzes bazārs, bet nākošā gada sākumā notiks draudzes 10 gadu darbības atcere.

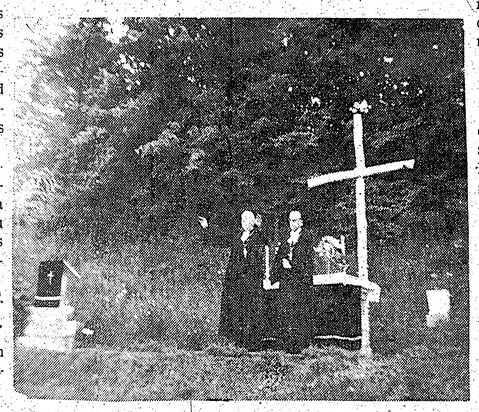

Māc. V. Šēfers un viesis Dr. V.Sanders Tērvetes dievkalpojumā.

ved uz Tērvetes svētnīcu zaļokšņēju lapu koku aizvējā. Jau pa gabalu redzams baltais bērza krusts, pie kā novietots akmens altāris ar kanceli. Šeit draudzes mācītājs Viesturs Šēfers vasarā notur dievkalpojumus.

Nesen šeit viesojās tāls un gaidīts viesis prāv. Dr. V. Sanders no Vācijas. Saulainajā svētdienā bija daudz dievlūdzēju. Prāvests pie draudzes dāmu komitejas klātā pusdienu galda stāstījis par tautiešu dzīvi un apstākļiem Vācijā.

Iekārtots arī sporta laukums, ko izmanto bērni savos svētkos

Draudzes locekļu skaits sasniedzis 500. Apbrīnu pelnī skaitliski mazās draudzes lielie veikumi. Pašreizējais draudzes priekšnieks ir Br. Innus. Rosīgi darbojas dāmu komiteja M. Brundes vadībā un jaunatnes pulciņš ar pr-ku A. Gūtmani. Draudzes saimniecisko dzīvi rūpīgi izplāno īpaša finanču komisija — K. Kalniņš, Alb. Bērziņš, R. Gailītis. Tērvetes izveidošanā lielākie nopelni piekrīt tās pārvaldei, kuŗā darbojušies L. Grīnbergs, J. Palieps, J. Siliņš, J. Birze, H. Lāsums. R. Šēfere un G. Kaniņš.

O. K.

LASĪTAJU vēstules

VAI PĀRSPĪLĒJUMI?

Daļu Klīvlendas latviešu sabiedrības pārņēmusi neapmierinātība ar 3. vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas iesākto darbu. Iemesls tam ir komitejas sastādītais un organizācijām izsūtītais dziesmu svētku budžeta projekts.

Pēc šī projekta iznāk, ka dziesmu svētki nav vairs dziesmu svētki ,bet vesela sarīkojumu virkne. Kas gan viss tur nav sabāzts iekšā! Sākot ar dziesmu svētku koŗu kopkoncertu — kas ir būtībā īstie dziesmu svētki, notiksot tādas lietas kā sporta svētki, tautas svētki, jaunatnes svētki, lietišķās mākslas vakars, gleznu rīts, latviešu devums savai tautai u. t. t. Visu šo raibo sarīkojumu virkni noslēgšot ar mielastu.

Pārdomājot šo projektu, jānāk pie slēdziena, ka viss šis projekts ir pārspīlējums, kā satura, tā izdevumu ziņā. Vēl laiks kļūdas novērst.

S-s.

LAIMES BALVA

Paldies M. Zeberiņam par veciem laikiem un nedarbiem Sirseņu zīmē. Gribu pastāstīt par kādu vecu nostāstu Lazdonas pagastā.

Nu jau kādi simts gadi kopš Valantu mājās auga Jēkabs Banders, kā vienīgais dēls, lielo māju mantinieks. Viņa draugs, gados vecākais Lazdonas Druķu mājas saimnieks Jānis Grīntāls bijis pirmais pareiztīcīgās skolas skolotājs un baznīcā dziedātājs.

Lieldienu nedēļā Jēkabs apciemoja Jāni Druķos. Pievakarē draugi aizgāja Smeceres krogū un mājās devās tikai tad, kad juta gaismu svīstam. Tikuši pie pakalnes, draugi saklausa pakavu klaboņu un ratu rīboņu. Negribēdami rādīties braucējam, abi nobēga krūmos. Melnu zirgu divjūgs ar kučieri uz bukas nobrauca garām. Braucējs izskatījās pēc pazīstama. Kalniņā, ceļa likumā, draugi pamanīja melnu garenu vīstokli, kas izrādījās par koka kasti, ko tajā laikā mēdza uzmontēt uz ratu atsperēm. Mežā tie atvēra kasti, kur bija papīri, zīmogi un lielāka summa naudas. Naudu sadalīja divās daļās, pārējo noslēpa mežā.

Šī bija Lazdonas pagasta saimnieku samaksātā nauda par aprīli muižnieku kreditsabiedrībai, muižas pusei un citām sīkām maksāšanām, ko bija iekasējis jaunais Lazdonas rentes kungs un pilnvarnieks von Livens, bet braucot uz Pļaviņu staciju pamanīts. No kunga labi atrasts ir tikpat kā labi nopelnīts, bija draugu atziņa un par atradumu nevienam neteica.

Jēkabs vēlāk bija bagāts Lazdonas saimnieks un, nodibinoties Laudonas krājaizdevu kasei, viņš katru gadu noguldīja pārpalikumu. Kādreiz iebaudījis dažas glāzītes, viņš minēja atrasto summu, piecdesmit ar trim nullēm.

Pirmā pasaules kaŗa beigās naudas kurss kritās. Banderis lidzīgi citiem saņēma nožēlojamus papīrīšus.

O. K., Linkolnā, Nebr.

Uz redzēšanos makšķernieku galvenajā mītnē!

Vasara nemanot jau ieslīdējusi otrā pusē. Pavisam drīz sāks atkal raisīties lapas, vēstot rudens atnākšanu.

Un tieši šis ir tas gada laiks, kad zivis pašas kāpj vai krastā, meklējot pēc izklaidēšanās, pēc iespējas patvarstīt spožo vizuli ti vai treknu naktstārpu.

Šo zivju vājību izmantojot, DV Kanadas valde aicina DV biedrus (ar ģimenēm) pavadīt jauku nedēļas nogali, pulcējoties sestdien, 25. augustā, nometnē Rīga, uz 103. ceļa, no Port Severnas uz ziemeļiem, lai parādītu spējas makšķernieku izdarībās. Būs arī atalgojumi veiksmīgākiem, kā arī Laimesmātes pavisam atstātiem makšķerniekiem.

Braucēji lūgti iepriekš pieteikties savas nodaļas valdei, vai arī DV Kanadas valdes Iekšējās inf. daļas vaditājam L. Gobam, 28 Falcon St., Toronto 7, Ont. Tel. HU 9-4448.

Laivas un apmešanās ir paredzētas, bet — ja kādam ir sava laiva un telts, lūdzu ņemt līdz.

Uzturs ņemams līdz.

Ņemt līdz makšķerēšanas piederumus un priecīgu garastāvokli, bet rūpes un raizes atstāt ceļmalā!

Uz redzēšanos „Rīgā"!

ČIKAGAS IMP

Kārlis Ķezbers

Kad lieli svētki pagājuši, sākas atplūdi. Laiks pārdomām, vēstuļu rakstīšanai, redzētā izvērtēšanai.

Jaunatnes svētku rīcības komiteja pašlaik nodarbojas ar „galu savilkšanu", bet jau tagad varot redzēt, ka iekrists nebūs. Pelnīts gandarījums tiem visu paaudžu darbiniekiem, kas sprieda, skrēja, Varīja dienām, mēnešiem.

Patikami bija iepazīties ar diviem jaunās paaudzes rakstniekiem: Andreju Irbi no Zviedrijas un Gunti Zariņu no Anglijas. Andrejs (jeb Gunārs) Irbe ir cīvēks ar brīnišķīgu valodu. Tā plūst un saista kā kalna strauts pavasarī. Viņš var rakstīt par katru nieku, sīkumu, patik lasīt, klausīties .

Guntis Zariņš, pavisam jauns iesviests Berlines ciņās, tagad strādā slimnīcā „trakiem" bērniem. Viņš uzsver „trakiem", un kad jautāju, vai tad tādi arī ir, jeb viņš domā nenormāli dzimušus bērnus, — atbild, ka modernā lielpilsēta rada bērnus, kas zaudē prātu skolas gados, dažādu pārdzīvojumu un traģēdiju ietekmē. Lai šādu nelaimīgu bērnu atvestu atpakaļ pasaulē, ar viņ jānodarbojas. Jābūt visiet

JAUNI K

Jaunatnes svētku dienās privātās sarunās visādu pancju un diskusiju laikā bija vērojams interesants, ASV centros līdz šim maz redzēts, latviešu jaunieša tips. Tas bieži vien ir jaunietis gan vairāk vārda pēc, jo gados krietni trīsdesmitos. Kur viņš radies un visu laiku slēpies, būtu interesanti noskaidrot. Viņa ideoloģijai ir dažādas niānses, taču visiem viņiem viena kopīga lieta — viņi necieš pretkomūnistus. Daži no viņiem skaļi paziņo, ka netic Dievam. Daži citi kopā ar Anglijas lordu Rasselu gatavi demonstrēt pret ASV atombumbu mēģinājumiem, kaut arī krievi mēģinājumus nepārtrauktu. Citi to skaļi nepasaka, bet liekas, ka viņi labāk vēlētos būt dzīvi un sarkani, nekā beigti atombumbu krusā, lai gan tādu upuri neviens no viņiem neprasa

Leo Ozols Los Andes universitātē

Kino operātors Leo Ozols patlaban kopā ar savu dzīvesbiedri Ariju apmetušies Andu kalnu pilsētā Meridā, kur Ozols aicināts par docentu Los Andes universitātē. Lielākajā Venecuēlas sieviešu žurnālā „Paginas" publicēti vairāki A. Ozolas raksti, reizē ar kuŗiem sniegta arī informācija par autori pašu. Tāpat Leo Ozols vietējos laikrakstos publicējis savus rakstus par kino rūpniecību Karakasā.

Sieva: „Ko tu šķendējies. Labāk s

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PĻ. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

11. augustā — brīvdabas teātra viesizrāde (Londonas trupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
8. un 9. septembrī gaidu un skautu 40 un 45 g. jubilejas nometne Saulainē.
12. septembrī — dziedones A. Sapales un pianistes I. Gruznas (no Austrālijas) koncerts Sv. Andreja b-cas zālē.
22. septembrī — Ontona auditorijā Amerikas ceļojošā teātra izrāde „Ziedonis decembrī" un — J. Sāberta 50 g. skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (čello) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
19. oktobrī — TLB Inženieru un tehniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātra pirmizrāde Royal Ont. muzejā.
27. oktobrī — Toronto Studentu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Royal Curling kluba telpās.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā DižDancis no Toronto.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pŗ-dis V. Hāzners no Nujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Šova „Šokolādes zaldātiņš".

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Šai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneŗas -Vaterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

Sestdien, 1962. gada 11. augustā, Nr. 63. LATVIJA AMERI[illegible]

Dzīve Savienotās Valstīs

ČIKAGAS IMPRESIJAS

Kārlis Ķezbers

Kad lieli svētki pagājuši, sākas atplūdi. Laiks pārdomām, vēstuļu rakstīšanai, redzētā izvērtēšanai.

Jaunatnes svētku rīcības komiteja pašlaik nodarbojas ar „galu savilkšanu", bet jau tagad varot redzēt, ka iekrists nebūs. Pelnīts gandarījums tiem visu paaudžu darbiniekiem, kas sprieda, skrēja, ņēma dienām, mēnešiem.

Patīkami bija iepazīties ar diviem jaunās paaudzes rakstniekiem: Andreju Irbi no Zviedrijas un Gunti Zariņu no Anglijas. Andrejs (jeb Gunārs) Irbe ir cilvēks ar brīnišķīgu valodu. Tā plūst un saista kā kalna strauts pavasarī. Viņš var rakstīt par katru nieku, sīkumu, patīk lasīt, klausīties.

Guntis Zariņš, pavisam jauns iesviests Berlīnes cīņās, tagad strādā slimnīcā „trakiem" bērniem. Viņš uzsver „trakiem", un kad jautāju, vai tad tādi arī ir, jeb viņš domā nenormāli dzimušus bērnus, — atbild, ka modernā lielpilsēta rada bērnus, kas zaudē prātu skolas gados, dažādu pārdzīvojumu un traģēdiju ietekmē. Lai šādu nelaimīgu bērnu atvestu atpakaļ pasaulē, ar vir jānodarbojas. Jābūt vislielākai pacietībai un mieram. Diemžēl, netrūkst gadījumu, kur ārsts vai kopējs nopūlās pusgadu, lai bērns kļūtu garīgi veselāks, bet nes valdīga māsa tam par kādu nieku iesit, un — viss tik ilgi mācītais atkal iegrimst miglā. Vai Gunta Zariņa talantam šie dažādie pārdzīvojumi palīdzējuši cilvēkus analizēt, labāk sacīsim — viņu dvēseles — grūti sacīt. Katrā ziņā radies, izaudzis ļoti nopietni ņemams jauns rakstnieks.

Atplūdos peldot, čikagiešiem pagājusi gaŗām ziņa, ka sadursmē cietusi Daiļamatniecības izstādes vadītāja Elfa Ozoliņa - Foldi. Braucot pa pārpildīto Lake shore drive, notikusi sadursme un darbīgo izstādes vadītāju, kuŗa tik lielus upuŗus jau bija nesusi, lai izstāde labi izdotos, nācās ievietot slimnīcā. Nu gūtās brūces sadziedētas, un Elfa Ozoliņa pirms dažām dienām slimnīcu varēja atstāt.

Čikaga ir vidējo pavalstu centrs un O'Hare lidosta viena no lielākām pasaulē. Lidostu atceras visi, kuŗiem no tās nācies aizlidot, bet vislabāk latvieši, kas ierodas no Latvijas. O'Hare lidosta ir viņu pēdējā pietura. Kā Green Bay tautieša Dekšņa mātei, kuŗa šinīs dienās ielidoja no Latvijas. Staigājot pa lidostas asfaltu, nevar paiet gaŗām domai, ka laiks skrējis straujāk par satrauktu gājputnu: daudzi vēl atceras, ka viņu bērnībā nebija radio, televīzijas, lidmašīnas manīja reti, automobīļus vēl retāk un par rakešem un dzietiem varēja lasīt Žila Verna romānos. Vienīgais jautājums — vai tehnikas attīstības atvestu atpakaļ pasaulē, ar vir jānodarbojas. Jābūt vislielākai pacietībai un mieram. Diemžēl, netrūkst gadījumu, kur ārsts vai kopējs nopūlās pusgadu, lai bērns kļūtu garīgi veselāks, bet nes valdīga māsa tam par kādu nieku iesit, un — viss tik ilgi mācītais atkal iegrimst miglā. Vai Gunta Zariņa talantam šie dažādie pārdzīvojumi palīdzējuši cilvēkus analizēt, labāk sacīsim — viņu dvēseles — grūti sacīt. Katrā ziņā radies, izaudzis ļoti nopietni ņemams jauns rakstnieks.

Atplūdos peldot, čikagiešiem pagājusi gaŗām ziņa, ka sadursmē cietusi Daiļamatniecības izstādes vadītāja Elfa Ozoliņa - Foldi. Braucot pa pārpildīto Lake shore drive, notikusi sadursme un darbīgo izstādes vadītāju, kuŗa tik lielus upuŗus jau bija nesusi, lai izstāde labi izdotos, nācās ievietot slimnīcā. Nu gūtās brūces sadziedētas, un Elfa Ozoliņa pirms dažām dienām slimnīcu varēja atstāt.

Čikaga ir vidējo pavalstu centrs un O'Hare lidosta viena no lielākām pasaulē. Lidostu atceras visi, kuŗiem no tās nācies aizlidot, bet vislabāk latvieši, kas ierodas no Latvijas. O'Hare lidosta ir viņu pēdējā pietura. Kā Green Bay tautieša Dekšņa mātei, kuŗa šinīs dienās ielidoja no Latvijas. Staigājot pa lidostas asfaltu, nevar paiet gaŗām domai, ka laiks skrējis straujāk par satrauktu gājputnu: daudzi vēl atceras, ka viņu bērnībā nebija radio, televīzijas, lidmašīnas manīja reti, automobīļus vēl retāk un par rakešem un dzietiem varēja lasīt Žila Verna romānos. Vienīgais jautājums — vai tehnikas attīstības atvestu atpakaļ pasaulē, ar vir jānodarbojas. Jābūt vislielākai pacietībai un mieram. Diemžēl, netrūkst gadījumu, kur ārsts vai kopējs nopūlās pusgadu, lai bērns kļūtu garīgi veselāks, bet nes valdīga māsa tam par kādu nieku iesit, un — viss tik ilgi mācītais atkal iegrimst miglā. Vai Gunta Zariņa talantam šie dažādie pārdzīvojumi palīdzējuši cilvēkus analizēt, labāk sacīsim — viņu dvēseles — grūti sacīt. Katrā ziņā radies, izaudzis ļoti nopietni ņemams jauns rakstnieks.

Atplūdos peldot, čikagiešiem pagājusi gaŗām ziņa, ka sadursmē cietusi Daiļamatniecības izstādes vadītāja Elfa Ozoliņa - Foldi. Braucot pa pārpildīto Lake shore drive, notikusi sadursme un darbīgo izstādes vadītāju, kuŗa tik lielus upuŗus jau bija nesusi, lai izstāde labi izdotos, nācās ievietot slimnīcā. Nu gūtās brūces sadziedētas, un Elfa Ozoliņa pirms dažām dienām slimnīcu varēja atstāt.

Čikaga ir vidējo pavalstu centrs un O'Hare lidosta viena no lielākām pasaulē. Lidostu atceras visi, kuŗiem no tās nācies aizlidot, bet vislabāk latvieši, kas ierodas no Latvijas. O'Hare lidosta ir viņu pēdējā pietura. Kā Green Bay tautieša Dekšņa mātei, kuŗa šinīs dienās ielidoja no Latvijas. Staigājot pa lidostas asfaltu, nevar paiet gaŗām domai, ka laiks skrējis straujāk par satrauktu gājputnu: daudzi vēl atceras, ka viņu bērnībā nebija radio, televīzijas, lidmašīnas manīja reti, automobīļus vēl retāk un par rakešem un dzietiem varēja lasīt Žila Verna romānos. Vienīgais jautājums — vai tehnikas attīstības atvestu atpakaļ pasaulē, ar vir jānodarbojas. Jābūt vislielāk

Uz saulainiem dienvidiem

SAULES ZEME FLORIDA

Floridu var uzskatīt par tūristu zemi un viss te iekārtots tūristu labklājībai. Laikam nekur citur nav tik daudz ko redzēt kā Floridā. Ir neiespējami visu apskatīt, bez tam dažas vietas ir stipri līdzīgas. Kaut arī Floridu laikam apmeklē vairāk tūristu kā citas vietas, pārnakšņošanas iespējas te vieglāk atrast un arī cenas lētākas. Silver Springs apkārtnē vien ir 103 moteļu un laikam ir grūtības, lai visus piepildītu.

Silver Springs atrodas pie Sudraba upītes, kur notiek dažādi laivu izbraucieni. Īpatnējākais ir brauciens laivā ar stikla dibenu. Upīte ,pa kuŗu brauciens notiek, ir ar tik dzidru ūdeni, ka viss saskatāms pat vislielākā dziļumā, kas dažās vietās ir ap 100 pēdu. Ūdens upītē satek no pazemes avotiem, kas atrodas upes gultnē it kā krāteŗu veidā. Skatoties caur stikla dibenu, var redzēt dažāda lieluma zivis, bruņu rupuci, kādā vietā redzams dinozaura skelets, citur lieli ūdenszāļu meži, pat skaistas eglītes. Pēc brauciena var skatīties caur īpaši iekārtotiem logiem ūdenī no apakšpuses, lūkojoties it kā no zemūdenes. Vēl ir džungļu braucieni, tur gar krastiem aug palmas, biezi krūmi un koki, vietām arī staipekņi.

Ar traktoru vilcienu bez maksas var aizbraukt uz stirnu farmu, kur zvēri brīvi staigā apkārt. Staigājot pa koka ietni, var iepazīties arī ar džungļiem, vērojot pirmatnēju dabu. Citur par 10 centiem var redzēt pīli, kas ar knābi sit bungas. Iemetot 10 centus citā vietā, redz trusi bučojam lelli vai dejotāju vistu.

Tā ir dienvidu zemju īpatnība, ka no rītiem ir skaists laiks, bet pēcpusdienā uznāk lietus. Tas bieži vien ilgst tikai nedaudz minūšu, bet gāž tā, ka ceļi izskatās pēc upēm.

Floridā dabūjami augļi, ko ziemeļos neredz, atskaitot Nujorku. Tāds ir mango, kas no ārpuses zaļš kā bumbieris, bet iekšpusē dzeltens kā oranžs. Garšo kā kartupeļu biezputra, kas vārīta oranžu sulā. Otrs ir papaja, — līdzīgs mango, tikai sulīgāks un saldāks. Veikalos var dabūt dzert oranžu un papajas sulu, pie kam par 10 centiem var dzert, cik patīk. Oranžu sulu par brīvu dod dzert uz Džordžijas - Floridas robežas, kā apsveikumu no Floridas.

Daudz ir dzirdēts par Floridas palmām, redzētas arī uz kartītēm, bet dabā tās ir citādas. Skaistas un varenas tās tikai tur, kur tās kopj un audzina, citādi palmas noplukušas, tikai galotnē dažas zaļas lapas, pārējās nokaltušas.

Floridas vidus daļa mazliet augstāka un nav vairs purvu, bet pakalnos sastādīti oranžu krūmi. Stāsta, ka to esot 17 miljonu. Starp tumši zaļajām lapām paslēpušies daži dzelteni augļi, bet vairums vēl zaļi. Oranžu lauku vidū atrodas arī Ciprešu dārzs, kas, pukēm apstādīts un labi apkopts, mirdz spilgtās krāsās. Dārzā uz ūdens notiek priekšnesumi, rādot ūdens slēpētājus izdarot dažādus trikus, sākot ar braukšanu uz vienas kājas, beidzot ar vairākkārtīgiem lēcieniem, bet izrādes beigās kāds ar slēpēm pacējas gaisā kā putns un pēc laba līkuma aplidošanas nolaižas atkal ūdenī.

Floridas dienvidos audzē ananasus un cukurniedras ,kas jūlija beigās izskatās kā liela prērijas zāle, jo nav vēl nogatavojušās. Palmās aug kokosrieksti. Tos pārdod atsevišķi vai arī piedāvā kokosriekstu pienu, bet dažreiz var atrast zem palmām brūnās riekstu galvas.

Lielākā Floridas bagātība tomēr ir jūrmala ar baltām smilšu un siltu ūdeni. Šie jūras līči ir tie, kas pievelk tūristus vasarā un it sevišķi ziemā. No tiem Florida pārtiek un to dēļ veikli zeļ. Tā noteikti ir gaumes lieta, kur labāka peldēšanās un patikamāk laiku pavadīt, bet mans uzskats ir, ka Miami atgādina lielipilsētu ar cilvēku drūzmu un steigu. Tālāk uz ziemeļiem ir Deitonas līcis, kur smiltis tik cietas, ka jūrmalā var piebraukt ar auto, kaut gan paisuma laikā jāmeklē augstāka vieta ,lai viļņi satiksmes līdzekli neienestu jūrā. Ūdens malā ir sekls; lai varētu peldēties, jāiebrien dziļi jūrā. Saule karsē, bet ūdens silts, un īsā laikā āda metas sārta, tā kā jāatzīst, ka labākā vieta ir motelī pie atdzesētā gaisa.

Bez karstuma, lietus un purviem Floridā daudz skaistu vietu ko redzēt, tikai divas nedējas par īsām, lai visu apskatītu.

V. Irbe

Amerikas latviešu ekskursija atgriezusies no Latvijas

Grupa Amerikas latviešu un igauņu, kas apmeklēja Latviju un Igauniju, tagad atgriezusies mājās.

Lai gan vairums ir komūnistu simpatizētāji, tie novērojuši daudzas negatīvas parādības. Tā piemēram: latvieši tagad esot gērbušies ne tik labi kā Latvijas brīvības laikā, tomēr tie gērbjoties labāk par krieviem. Gaļu, sviestu, zivis un citus produktus reti kad varot dabūt. Ja ģimenē esot viens locekļis, kas var apstaigāt pilsētu un stāvēt rindās pie veikaliem kad tur kaut ko dod, tad šāda ģimene varot pārtikt labi.

Spekulācija ar valūtu, zeltu un dārglietām esot plaši izplatīta un vainīgos bargi sodot.

JAUNI KOEKSISTENCES PRAVIEŠI

Jaunatnes svētku dienās privātās sarunās visādu paņēju un diskusiju laikā bija vērojams interesants, ASV centros līdz šim maz redzēts, latviešu jaunieša tips. Tas bieži vien ir jaunietis gan vairāk vārda pēc, jo gados krietni trīsdesmitos. Kur viņš radies un visu laiku slēpies, būtu interesanti noskaidrot. Viņa ideoloģijai ir dažādas nianses, taču visiem viņiem viena kopīga lieta — viņi necieš pretkomūnistus. Daži no viņiem skaļi paziņo, ka netic Dievam. Daži citi kopā ar Anglijas lordu Rasselu gatavi demonstrēt pret ASV atombumbu mēģinājumiem, kaut arī krievi mēģinājumus nepārtrauktu. Citi to skaļi nepasaka, bet liekas, ka viņi labāk vēlētos būt dzīvi un sarkani, nekā beigti atombumbu krusā, lai gan tādu upuri neviens no viņiem neprasa un cilvēks ar veselu saprātu arī nesagaida. Pat prezidents Kenedijs ļoti skaidri pateicis, ka negribam būt nedz sarkani, nedz beigti, bet gan brīvi. Kur latviešu cilvēks ticis pie tādas ideoloģijas, atliek pabrīnīties. Vai viņš indoktrinēts universitātē no Rūzvelta laika profesoriem, kuŗiem salonkomūnisms tā piesātinājis smadzenes, ka tās vairs komūnisma nietu un nenovēršamo bojā eju nespēj saredzēt?

Pēc šo jaunešu domām koeksistence esot nepieciešamība, jo mums taču jāzina, kā latvieši Latvijā dzīvo. Te jāpiebilst, ka apstākļus dzimtenē vislabāk gan pazīst pretkomūnisti, jo tie, pateicoties plašākām zināšanām, spēj saskatīt Padomijas iekšējo nespēku, korupciju, cilvēku izspiegošanu, vienas tautības uzkundzēšanos pār otru un marksisma novecojušos doktrīnu bankrotu. Koeksistences jaunie praviešī turpretim tīksminās ap tūristu labā uzceltajām „kultūras" un pārticības Potjomkina sādžām un klausa sarkano aģentu slavas dziesmām, bet viņu skats nespēj redzēt nelaimi un postu, kas slēpjas aiz šīm fasādēm.

Viņu lielākais ienaidnieks ir katrs, kas cīnās pret komūnismu, jo viņi pārliecināti, ka, iztopot un sadzīvojot ar komūnistiem, paši komūnisti kļūs maigāki un pielaidīgāki. Kapitālistiskām iekārtām aizvien vairāk liberālizējoties, abi pasaules uzskati ar laiku saplūdīs kopā vienā laimīgā tautu saimē. Ka tā ir utopija un sen jau kā tāda pierādīta, viņiem neiespējami iestāstīt un nav ieteicams pat mēģināt, jo tad neizbēgami sekos nacista, bērcista, fašista vai kāda cita ekstrēmista nosaukuma piekabināšana. Cik iecietīgi šie jaunieši ir pret visiem kreisajiem un komūnistiskajiem virzieniem, cik ļoti tie cīnās par šo virzienu pieņemšanu tiesībām visur un vienmēr brīvi izteikties, tik ļoti labprāt tie ar varu aizbāztu mutes katram, kas mēģinātu izteikt nacionālus, konservātīvus ieskatus. Tādam viņi gatavi gar degunu vicināt dūri un, ja būtu iespēju, labprāt uzliktu tam roku dzelžus. Brīva un neatkarīga Latvija, latviešu tauta un latviešu valoda viņus neinteresē pārāk daudz, jo pēc viņu ieskatiem labāk būtu, ja visas tautas saplūstu vienā, un arī Eiropa būtu viena valsts, bezveida putra, bez īpatnībām un nacionālām vērtībām. Neviļus uzmācas jautājums, kāpēc gan šādi koeksistences praviešī ierodas tik latviskos svētkos kā Jaunatnes svētkos? Pie svētku noorganizēšanas un lielā darba, tos sarīkojot,neviens no viņiem nav piedalījies. Arī svētku laikā neviens no tiem nebija gatavs palīdzēt kaut niecīgākajā darbā. Kāpēc? Viņiem bija jāveltī viss laiks, lai indoktrinētu citus jauniešus un vervētu piekritējus viņu murgainajām idejām, kuŗām tik maz kopīga ar latvisko, jauko mūsu jaunatni.

Latviešu jaunatne ir vesela un koeksistences praviešu vārdos neklausās. Bet ar to nepietiek. Slimīgā, nedabīgā marksisma ideoloģija ir jāizmēž no katra paņēja, sanāksmes, diskusiju vakara. Tā nav vairs diskutējama tāpēc, ka viņas bankrots pierādīts tik pilnīgi, ka nekādas pārrunas vairs nav vajadzīgas. Par to vajadzētu padomāt arī tiem dažiem koeksistences praviešiem mūsu vidū. Katrs latvietis latviešu tautai vajadzīgs, bet tikai kā latvietis, kuŗš stāv par Latviju un latviešu tautu. Citādi viņa vērtība ir kā pelavu saujai vējā.

Meteors

Leo Ozols Los Andes universitātē

Kino operātors Leo Ozols pat laban kopā ar savu dzīvesbiedri Ariju apmetušies Andu kalnu pilsētā Meridā, kur Ozols aicināts par docentu Los Andes universitātē. Lielākajā Venecuēlas sieviešu žurnālā „Paginas" publicēti vairāki A. Ozolas raksti, kuŗiem snieg arī informācija par autori pašu. Tāpat Leo Ozols vietējos laikrakstos publicējis savus rakstus par kino rūpniecību Karakasā.

Sieva: „Ko tu šķendējies. Labāk savāc grozā skaistos ābolus."

LAIKRAKSTA ABONEMENTU
Jūs variet pieteikt arī pa tālruni. Toronto apgāda numurs ir
EM 8-0792.

TĒVUS AIZSTĀS DĒĻI

29. jūlijā Kalamazū apvienības gadskārtējās šaušanas sacensīb as inž. V. Grīviņa saimniecības šautuvē vadīja šaušanas sekc. vad. L. Skrupšķelis, bet galvenais tiesnesis bija V. Ruševics. Uzņēmumā no labās 1. vietas ieguvējs, no iespējamiem 150 iegūstot 127 punktus — L. Skrupšķelis ar Mednieku - makšķernieku kluba un inž. V. Grīviņa dāvātām ceļojošām balvām un H. Erdmaņa dāvātām 2 Winfield Growth Ind. akcijām, 2. vietas ieguvējs (116 pkt.) — K. Briģis, 3. v. (114 pkt.) izcīnītājs A. Minka un 4. v. (11 pkt.) saņēmējs — R. Banders. Priekšplānā jaunie šāvēji — 8 g. v. Arnis un 9 g. v. Imants Minkas. Pirmais no iespējamiem 100 pkt. ieguva 77. Trofejas pārējiem uzvarētājiem bija gādājusi DV apvienība. V. Boķis

Komandieŗi mainās

(VĒSTULE NO ASV.)

Tie amerikāņi, kuŗu uzskatos nav politisku kombināciju, bet gan patriotisms un dziļāks tvērums savas zemes drošības un patstāvības saglabāšanā un komūnisma iznīcināšanā, vienmēr atbalstījuši nu jau par leģendāru kļuvušā ģen. Mekartura rīcību Korejas kaŗa laikā, kuŗu, diemžēl, sagrāva pašu amerikāņu politiskā tuvredzība.

Tas bija viens no spilgtākiem piemēriem amerikāņu vēstures jaunākajā posmā, kad politiski svārstīgie gājieni aptur karaviŗu viņa ceļā par pasaules nelaimes iznīcināšanu. Ar dziļu nožēlu jāatceras šis kaŗš, kuŗu izprovocēja komūnisti, bet tie, kas viņiem stājās pretim, pirmie ievadīja miera sarunas ar ziemeļkoreješiem, pirms tam noguldīdami kaujas laukos desmitiem tūkstošu jaunu amerikāņu dzīvības un ar 38-to paralleli sadalot Koreju divi naidīgās daļās.

Politika saistīja ģen. Mekarturu rokas un pilnīgi iegrožoja viņa rīcību un nodomu īstenošanu. Ir pārāk vienkārši saprast to, kāds būtu šodien stāvoklis Korejā un komūnistu nometne vispār, ja toreiz ģen. Mekarturam būtu atļauts rīkoties pēc viņa paša plāna un iecerēm. Bet amerikāņi par to daudz vairs nerunā. Viņi vispār daudz nerunā par viņiem un personībām ar mugurkaulu, stingru stāju un dzelžainu apņēmību. Elastība un piekāpšanās taktika politiskos gājienos, kompromisi un tirgošanās, nevērība pret komūnisma ietekmi pašu mājās, — tāda ir šīs varenās valsts pašreizējā seja.

Vai radīsies vīrs, kas tajā ievilks citādus vaibstus, mēs nezinām. Komandieŗi mainās, bet politika paliek. Aizgāja ģen. Mekarturs un viņam līdz gandrīz viens pēc otra mainījušies amerikāņu bruņoto spēku augstākie komandieŗi Eiropā. Dažam par iemeslu bijis maksīmālais vecums, slimība vai citi ieganstī. Taču mēs nezinām nevienu no tiem, kuŗi, priekšlaicīgi aizvietami no tik svariga un atbildīga posteņa Eiropā, nebūtu ardievām pateikuši savas piezīmes un — arī kritiku. Tas nozīmē, ka kaut kas visu laiku, kopš beidzies pasaules kaŗš, pašu mājās nav kārtībā, jo bez pamata gan aizejošie komandieŗi neizteiktu savas piezīmes. Kaut kas visu laiku gruzd šai militārā mašinērijā. Šķiet, ka to pašu politisko ieganstu ietekmē militārie vadītāji ārpus Amerikas zemes nesaņem visu to, kas pēc viņu ieskatiem un dziļākās pārliecības ir nepieciešams militāro spēku trieciena spējām un to uzturēšanai vajadzīgā līmenī.

Kā zināms, nule atkal nomainījušies ģen. Norstads ar ģen. Lemniceru. Pirmā aiziešanai dziļākie iemesli gan, šķiet, neslēpjas viņa gados vai slimībā, bet, pēc viņa paša izteicieniem, kaut kas stingra, nebūtu iebildumu. Bet tai ir gluži cita seja. Amerikāņi liek lielas cerības uz ģen. Lemniceru ,paredzot viņa respektu un popularitāti Eiropas militārās pretkomūnistiskās frontes spēku saliedēšanai. Bet ar tādām pat cerībām un paredzējumiem komandieŗi ir nākuši un gājuši. Arī ģen. Norstads bija ļoti respektēts un drosmīgs sava pienākuma pildītājs. Tikai — viņš aizgāja nelaikā. Un gan ne paša radītu iemeslu dēļ.

P. Grods

NUJORKA

● Darba nedēļas nogalē, 1. un 2. septembrī, Nujorkas latviešu sporta biedrības vīriešu volejbola un basketbola vienībām jādodas tālā ceļā uz Mineapoli, lai aizstāvētu savus pag. gadā iegūtos ASV latviešu meistarsacīkumus. Šinī sakarībā NLS b-ba uzsākusi vākt līdzekļus, lai kaut cik atvieglotu spēlētājiem ceļa izdevumu segšanu uz tālo spēles vietu. Sportisti, kuŗi lielāko tiesu ir vidusskolnieki vai studenti, cer uz nujorkiešu atsaucību, it seviški no mūsu bijušiem sportistiem, sporta draugiem un labvēļiem. Ziedojumi sūtāmi NLSB kasierim Ed. Groskopfam, 525 Riverside Dr., Yonkers N. Y., vai B. Budkēvičam, 103 Rose St., Freeport, L. I., N. Y.

● No Francijas Nujorkā atgriezies inž. N. Vidbergs (māksliniekas S. Vidberga dēls), kas strādā inženieŗu firmā Hewitt - Robins, Inc.) Firmas uzdevumā viņš strādāja pusotra gada Holandē un Francijā.

No komandējuma Indijā atgriezies arī šīs pašas firmas darbinieks Onufrijs Rancāns. Rancāns Indijā pavadīja vairāk kā gadu. Z.

● Sestdien, 4. augusta vakarā, krēslā sēžot un avīzi lasot, pēkšņi ar sirdstrieku miris 39 gadus vecais Osvalds Tauerts. Nelaikis atstāj sievu un četrus bērnus vecumā no 6 līdz 15 gadiem. Tauerts strādāja kā mechaniķis, bet brīvajā laikā bija namzinis Bronksā. Pieminas brīdis notika 7. augustā, apglabāts 8. augustā.

● Nujorkas laikrakstu Sunday Mirror 22. jūlija numurā un Sunday News 5. augusta numurā dīvās lapas pusēs krāsās rādītas apspiesto tautu dejas. No latviešiem rādīta Nujorkas skautu un gaidu tautisko deju koŗa Trejdeksnis, kā arī vadītāja Z. Gaujenieces un I. Eglītes tautiskos tērpos. Sarīkojums noticis Commodore viesnīcā. J.

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

12. augustā, plkst. 10 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

BURLINGAMA

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

11. augustā, plkst. 7 vak. dievkalpojums.

OKLANDE

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

19. augustā plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

9. septembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

SANA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

12. augustā, plkst. 2 dienā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45. un H ielā.

Čikagas vanadzes un apvienības pr-ks U. Vītols izbraukumā pie dzejnieces Valentines Hermanes - Daly.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa, pilnīgi modernizēta — 9 istabu māja, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, moderna apkure, garāža. Kopīga cena $ 18.000,-, iemaksa $ 3.000,-. Īpašums brīvs no parādiem.

DANFORTH - ARUNDEL: Atsevišķa divstāvu 7 istabu māja, 2 virtuves ,2 vannas istabas, moderna apkure, garāža. Kopīgā cena $ 15.000,-, iemaksa — $ 2.500,- .Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

EGLINTON - MIDLAND: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar modernu virtuves iekārtu. Privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 11.500,, iemaksa $ 1.500,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

Par ko runā brīnumzemē?

SPECIĀLRAKSTS „LA" NO VĀCIJAS.

Pēckara Vāciju aizvien vēl dēvē par saimnieciskā brīnuma zemi. Par to rakstīts bezgala daudz. Tāpat par vāciešu sarežģītajām politiskajām un citām problēmām. Vācu saimnieciskais uzplaukums nav noliedzams, bet, kur ir gaisma, tur arī ēnas. Pašī vācieši darba pārtraukuma brīžos un citos gadījumos — kad viņu prātus nenodarbina izšķirošas cīņas futbola laukumos vai citi notikumi sporta pasaulē — parasti mēdz diskutēt tieši par ēnas pusēm, kuŗas arī Vāczemē palikušajiem latviešiem nav svešas. Tās mūsu laudis skar vairāk kā pašus vāciešus. Rietumvācijā izpeļņa, salīdzinot ar citām brīvajām, labi attīstītajām rūpniecības zemēm, kā to rāda jaunākā statistika, nebūt nav brīnumaina. Reālā caurmēra stundas alga rūpniecības strādniekiem ASV ir četras reizes lielāka kā viņa Vāczemē strādājošam draugam. Arī zviedri, briti, šveicieši un beļģi pelnī vairāk. Vienīgi franču, holandiešu un itaļu caurmēra algas ir kādu nieku mazākas par vācu strādnieku algām.

Dabīgi, ka ar nepārtrauktiem streiku draudiem, īpaši pēdējā laikā, ne vien vācu strādnieki, bet arī valsts ierēdņi un citu profesiju pārstāvji — mēģina izcīnīt arvien lielākas algas. Fabrikanti, tirgotāji un citi darba devēji aizrāda, ka Vācija pasaules tirgos tādēļ var zaudēt konkurences spējas. Nevēlēdamies samazināt savu nenoliedzami iespaidīgo, aizvien vēl augošo peļņu, tie parasti jau pirms algu pielikuma nemanot paaugstina cenas.

Vai nepārtrauktā cenu un algu spirāle Rietumvāciju beidzot nenovedīs pie inflācijas? Šajā jautājumā nostāv dalīti uzskati. Visas līdzšinējās vācu saimnieciskā brīnuma tēva — saimniecības ministra Erharda — nodarbinātajiem un darba devējiem izdarītās „dvēseļu masāžas" nav līdzējušas un valdība, īpaši kanclers Dr.Ādenauers, jau solās ķerties pie nepopulāriem līdzekļiem: ierobežot tarifu partneŗu brīvību streiku, kā arī algu prasību un cenu pacelšanas ziņā. Šajā virzienā stūrē arī Bonnā ilgi plānotais un citādā ziņā nepieciešamais iznēmuma stāvokļa likumprojekts, kuŗam vācu sociāldemokratu niknās pretestības dēļ nav sagaidāma pietiekama parlamenta piekrišana.

Protams, valdībai ir arī citi līdzekļi savas gribas reālizēšanai. Vācu arodbiedrību iespaidīgā savienība (DGB) š. g. jūlija beigās, atsaucoties uz satversmē garantēto demokratisko pamattiesību un arodbiedrību kustības neatkarības apdraudējumu, pirmo reizi Rietumvācijas pēckara vēsturē ir savukārt jau piedraudējusi ar ģenerālstreiku.

Vai šis draudu var reālizēties jau drīzumā, tas pagaidām ir grūti atbildams jautājums, bet nenoliedzami sarūgtinājumi Vācijā krājas.

☆

Lai sasniegtu to, kas saimnieciskā brīnuma zemē sasniegts, Vācijas iedzīvotāji kopš 1948. gada stīm ir noārdīti arī agrākie ceļošanas kavēkļi — vīzu žogi. Šajā gadā ceļojumiem uz Šveici, Franciju, Dāniju, Beneluksa un citām valstīm ierobežojumi beidzot ir krituši arī Eiropā mītošajiem latviešiem, kas līdzās Latvijas ārzemju pasei ir izņēmuši tā saukto „Travel Document". Jāatzīst, ka eiropieši atvaļinājumu laikā tagad ceļo no valsts uz valsti dauza 4000 nelietojamu šķīvju, kos.

Vācieši sevišķi nadzīgi ceļotāji. Aktuālākā tema ir: kur un kā pavadīt ārzemju atvaļinājumus un kurp doties citu gadu. Nav divu domu — tas viss veicina Eiropas tautu sadraudzēšanos. Kopīgos atvaļinājuma priekus baudot, īpaši jaunās paaudzes pārstāvji vairs nevar un nevar saprast, kādēļ viņu vectēvi un tēvi savā starpā tik nikni karojuši.

Kamēr vecāku gadu gājumu eiropieši ceļo dzelzceļos, autobusos un privātās mašīnās, daļa jauniešu Eiropā mīl mazliet dēkaino ceļošanas veidu, ko vācieši sauc „per Anhalter".

Eiropas kopīgais tirgus, protams, ir vēl praktiskāks līdzeklis eiropiešu vienošanās ziņā kā ceļošana. No tā vācieši sagaidīja pārtikas produktu palētināšanos — bet iznākums pagaidām ir nepatīkams. Rietumvācijā Eiropas kopīgais tirgus ir izraisījis cenu celšanos. Kādēļ tas tā, to bez garu tautsaimniecības lekciju noklausīšanās parastajiem mirstīgajiem ir pagrūti izprast. Ir cerības, ka šī parādība ir gan tikai kopīgā tirgus nenovēršama bērnības slimība.

☆

Nodokļu nasta visur ir nepatīkama lieta, un Vācijā tā nav viegla. Vācieši maksā vislielākos nodokļus Eiropā. Lai no šīs nastas kaut kā pabēgtu un nodrošinātos arī eventuālām politiskām pārmaiņām, bagātie vācieši pastiprinātā kārtā sākuši pirkt nekustamus īpašumus vai celt mājas Šveicē, Itālijā, Austrijā, Spānijā vai Īrijā. Šveicieši uztraukušies par tādu vācu invāziju un plāno visādus pretsoļus, kaut vācieši Tesīnā, kuŗu uzskata par bagātnieku paradīzi, maksā pat 300—400 franku par kvadrātmetru. Kas gluži tik bagāts nav — var dabūt arī lētākus apbūves gabalus Tiroles kalnos un citur par 200—360 šiliņiem kvadrātmetrā un baudīt dažnedažādus būvniecības un nodokļu atvieglinājumus. Protams, to visu var atļauties tikai retie. Caurmērā vāciešiem tāpat kā Vācijā palikušajiem latviešiem vēl ir sūri jācīnās ar grūtībām piemērotu dzīvokļu dabūšanā, kaut būvniecība rit tādā sparā, ka trūkst strādnieku.

☆

Nav noliedzams, ka jau piemiņētās un vēl ļoti daudzas citas saimnieciskā brīnuma ēnas puses saviem nolūkiem propagandistiski izmanto Pankovas komūnisti, bet viņu panākumi uzskatāmi par nenozīmīgiem. Vācieši pret nepārtraukto komūnistu propagandu immūni, un no dažiem puslīdz drošiem vērtējumiem jāsecina, ka no kādreizējiem 73.000 Rietumvācijas komūnistu partijas biedriem, kas partijas slēgšanas brīdī kļuva pagrīdnieki, darbojas vairs tikai kādi 10-15 procenti. Šī iemesla dēļ uz Austrumberlīni savā laikā aizbēgušā vācu komūnistu centrālkomiteja arī šiem pagrīdniekiem samazinājusi materiālo atbalstu. Pankovas komūnisti tagad savu graujošo darbu Rietumvācijā labāk uzņēmuši pašu skolotā spiegu un diversantu tūkstošiem, kas iefiltrēti daudzās atbildīgās vietās. Ja var ticēt kādam bijušam augstam valsts ierēdnim — tagad no vācu sociāldemokrātu partijas izslēgtam Francim Begleram (Bögler), tad kādam Pankovas aģentam vajaga būt arī visaugstākajā vācu sociāldemokrātu vadībā. Viņš savā laikā partijas vadībai ziņojis par kādreizējā Bonnas deputāta un čechu spiega Frenceļa darbību, bet ziņojumi, kā tagad redzams, ir pazuduši no sociāldemokrātu partijas vadoņa Olenhauera rakstāmgalda atviktnēm . . .

ĪSO BRUNČU NORIETS

VĒSTULE „LA" NO BONNAS PAR NELĀGO EIROPAS VASARU UN SAGAIDĀMĀS SEZONAS MODES JAUNUMIEM.

Vēsi vēji, pelēcīgas dienas, lieti, salnainas naktis un pamatīgi sniegputeņi kalnos iezīmēja šīs nu jau krietni uz otru pusi ejošās vasaras sākumu. Ceriņu, jasmīnu, rožu un citu košumu ziedēšana aizkavējās par vismaz divām vai trim nedēļām. Arī parastās vasaras tveices laikā, lai nebūtu jāklabina zobi, dažu vakaru bija itin patīkami iekurt uguni jeb vismaz ieslēgt elektriskos sildītājus.

Saprotams, ka silti adījumi, mēteļi un citi biezāki tērpi šovasar Eiropā līdz šim bija iecienītākie apģērba gabali.

Meteorologi, saules plankumos izskatījušies, Eiropai bija sasolījuši nepiedzīvoti karstu un sausu vasaru. Vēl šodien viņi izsaka cerības, ka pareģojumi piepildīsies — kaut vai uz rudens pusi. Tiem neviens negrib ticēt.

Neticība visās lietās Eiropā pašlaik ir liela. Neticībā, ka nākošajā gadā dāmu vasarās modes varētu būt cik necik līdzīgas šīs vasaras modēm, tekstilpreču tirgotāji izpārdošanās mēģina kaut kā izvākšot pārpilnos plauktus. No neizpārdotajiem krāšņi košajiem dāmu peldkostīmiem mēģina tīkt vaļā, atlaižot pat 80 proc. no cenas, ko par šīm drēbju gabaliņiem un pieburu rūpniecības meistardarbiem prasīja vasaras sākumā. Veikalu plaukti par katru cenu steidzīgi vien jāatbrīvo rudens un ziemas sezonas modes tērpiem, kuŗu paraugi jau demonstrēti Parīzē, Florencē, Romā, Diseldorfā un citur.

Pagaidām nav zināms, kādus laika apstākļus rudenim un ziemai solīs meteorologi, bet no jaunās dāmu modes ar puslīdz lielu drošību secināms, ka vismaz Eiropā ziema būs gara, auksta un dārga.

Visi Eiropas noteicošie modes centri šoreiz daudz bagātīgāk kā parasti nākošajai modes sezonai demonstrē izlases karakulu, arī nerca un citu dārgāko ādu kažokus. Netrūkst arī visvisādu uzmetņu. Florences modes noteicēji, iziedami atklātībā ar lozungu — modei sekotājas, pašapzinīgas dāmas valkā bikses — rāda iespaidīgas kollekcijas ar zem brunčiem valkājamām pabiezas ādas jeb arī pamatīgas olīvzaļas vadmalas biksēm, kuŗu gaŗums parasti sniedzas līdz ceļgaliem vai arī mazliet tālāk. Ne reti bikses ir rotātas ar pērlīšu apšuvumiem, un mode paredz, ka kļūstot par siltu — īpaši labi kurināmās telpās — dāmas, bez kautrēšanās varēs nomest brunčus un justies apģērbtas salonam jau piemērotajās biksēs.

Labi ģērētām un citādi apstrādātām ādām nākošajā modes sezonā paredz lielu nākotni. Kāds Londonas modes nams nesen kā atrakciju demonstrējis pat no ādas darinātu līgavas tērpu. Labi piegulošā Parīzē darinātā līgavas kleita no baltas ādas maksās apmēram 250 dolāru un tās izturība būšot vienreizēja.

Par 1962./63. gada rudens un ziemas modes krāsu šoreiz lielas vienprātības nebūs. Roma visvairāk populārizē divkrāsainus audumus: gaiši pelēku ar zilu, melnu ar baltu jeb arī tumši pelēku ar akvamarīna krāsu. Vācu modes noteicēji blakus melnajai krāsai ieteic rudenīgi brūno, kā arī zaļo un sarkano. Ļoti plaša ir arī Parīzes modeļu krāsu skāla. Daudziem nākošās sezonas dienas tērpiem jaušama mazliet sportiska nosliece — ne reti pat ar uzšūtām kabatām.

Vakartērpus un tiem radniecīgus apģērba gabaliņus nākošajā modes sezonā gatavos no samta, mežģīnēm vai zīda, un gandrīz visi Eiropas modes noteicēji ieteic piegulošu īormu drapējumus.

Kā Parīze, tā arī Roma dāmu brunču gaŗuma ziņā ir puslīdz vienprātīgas — dāmu tērpi pagaidām īsāki vairs nekļūs. Neapsegti dāmu celiši vairs nav modē un visumā brunči tapuši par pāris centimetriem gaŗāki. Lietpratēji nākotnei pareģo vēl tālāku brunču pagarināšanos.

Dāmu cepuŗu modēs par faktu, ka vorītēm solās kļūt sportiskās un cilindriem radniecīgās formas. Cepures pārsvarā gatavos no samta, ādas un putnu spalvām. Dāmu kurpju modē jaunumi visumā nav sagaidāmi, jo vienīgi Florence rāda dāmu apavus — sandales ar ļoti biezām ādas zolēm, kas atgādina kaut ko no japāņu geišu kādreizējām koka tupelēm.

Kas attiecas uz Eiropas vīriešu modēm, tad arī tajās jūtamu jaunumu visumā nebūs, un vienīgi vācieši modei sekotāju vīriešu aprindās grib popularizēt 12-18 milimetru platus bikšturus. Par to sarūgtināti bikšu jostu rasžotāji. Šajā ziņā beidzot atrasta kopīga formula: labi tērpts kungs jaunajā modes sezonā valkās jostu un bikšturus. Dubultīga nodrošināšanās esot vislabākā izeja.

Aina Vairoga.

DRUMSTALAS SMAIDAM

Iciks Goldmans no Izraēlas, kas visā Eiropā pazīstams kā nenotverams internacionāls kabatas zaglis ar ļoti veiklām kājām, Milānā nesen piekēries nepareizam upurim. Viņš izrāvis somu Delmai Savorelli, kuŗa ir Itālijas meistare 400 metru skriešanā. Meistarei nav bijis grūti nokert bēgošo Goldmanu, kuŗu viņa nodevusi pirmajam tuvumā esošam policistam. Iciks tomēr no policista rokām izrāvies un izbēdzis — taču veltīgi, jo policists Domenico Rossi ir Itālijas meistars garajās distancēs.

☆

Ērāku ražošanas sasniegumi Padomijā turpinās un kā ziņo Ukrainas Pravda, tad Ķijevas trauku fabrikā pieņemts pat brāķu iznīcinātājs. Šim speciālistam nekur nederīgie ražojumi— šķīvji esot jāmet laukā pa logu, lai tie sašķīstu drumstalās. No minētā laikraksta ziņām secinot jāpieņem, ka šajā darbā ir pieņemts īsts krievu stachānovietis, jo viņš katrā darba stundā sadauza 4000 nelietojamu šķīvju, pārsniedzot plānu un grafiku par veseliem 250 procentiem . . .

☆

Šveicietei Īrisai Longinai pirms neilga laika steidzīgi ģērbjoties pārtrūkusi vērtīga pērļu kakla rota un viņa pērles sabērusi kādā gulamistabā atrastā zāļu kārbiņā. Kad pēc pāris nedēļām Īrisai beidzot ienācis prātā pērles savērt uz jaunas auklas, viņa karbiņā atradusi vairs tikai 5 pērles. Beidzot noskaidrojies, ka Īrisas vīrs pērles noturējis par savām ārsta parakstītajām vēderzālēm un katru rītu vienu norijis . . .

☆

Kāds Arģentīnas ostas strādnieks Viktors Rio, jauzdams tūvojoties mūža vakaru, nesen ielicis sludinājumu kādā Spānijas laikrakstā — lai atsaucas viņa piederīgie, kam atstāt mantojumu — 200.000 pezetas. Viktors tagad saņēmis 97 vēstules un brīnās, kur viņam saradušies tik daudzi radi. Kādreiz, izceļojot uz Arģentīnu, viņš bijis bāreņis bez tēva un mātes.

☆

Vismaz 50 proc. radio abonēšanas naudas samazināšanu Zviedrijā nesen pieprasījis Malmes apkārtnes lauksaimnieks Johansons, jo viņš dzirdot tikai ar vienu ausi un tādēļ varot baudīt tikai pusi no radio programmas jaukumiem.

KAS TO BŪTU DOMĀJIS . . .

ka slavenajam seno romiešu filozofam un rakstniekam Senekam bez citām lielām materiālām vērtībām piederējis arī masīva zelta galds, kas, pārrēķināts šo laiku vērtībās, maksājis 20 miljonu dolāru. Pie šī galda Seneka uzrakstījis arī savu slaveno apcerējumu par nabadzības svētību.

...ka sarkanajā Ķīnā iedzīvotāju skaits — dzimstībai ievērojami pārsniedzot mirstību — katru mēnesi nepārtraukti pieaug par skaitli, kas aptuveni līdzīgs Šveices iedzīvotāju skaitam. Sešos mēnešos Ķīnas iedzīvotāju skaits aptuveni pieaug par Beļģijas un astoņpadsmit mēnešos par Francijas iedzīvotāju kopskaitu.

☆

Baireutas slavenās svētku spēles šogad atklāja ar Richarda Vāgnera Tristānu un Izoldi. Krāšņo uzvedumu iestudējis komponista mazdēls Vilands Vāgners, bet diriģēja Kārlis Bēms. Galvenās lomas dziedāja Birgita Nilsone, Kerstiņa Meiere un Volfgangs Vindgasens.

☆

„Kas ir automobilis?"

„Tas ir transporta līdzeklis, kuŗu valdošā strādnieku šķira uzticējusi saviem vadoņiem."

THE UNDEFEATED NATION

Grāmata par Latviju — angļu valodā dāvināšanai kanadiešiem un amerikāņiem.

(NEUZVARĒTA TAUTA)

Sarakstījis *Ādolfs Blodnieks.*

310 lpp. Glīti iesieta.

Cena $ 4.00.

Pasūtināma

DV GRĀMATNICĀ,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Virs: „Tu pierunāji mani abonēt latviešu avīzi. Tu zini, ko tas man maksā. Četras kastes atspirdzinošu dzērienu gadā!"

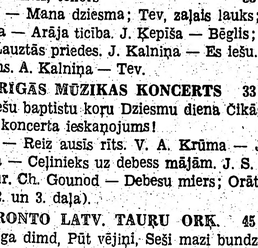

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU

DZIESMAS

Pieprasiet zemāk minētās plates

D.V. GRĀMATNĪCĀ

1001 **DIŽDANCIS, sieviešu kvartets** 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsa dancināja. Engelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 **KALVIS, vīru dubultkvartets** 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudeni.

1003 **DAINA, jaukts koris** 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.

1004 **B. PIEKALNIETIS, bass** 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 **KALVIS, vīru dubultkvartets** 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuljaks

1007 **KALVIS, vīru dubultkvartets** 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* **DZIESMU VAIROGS, jaukts koris** 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Ruševica, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ād. Ābele.

1009* **THE LATVIAN TRIO** 33 RPM 6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* **V. SALNA, tenors** 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* **GARIGAS MŪZIKAS KONCERTS** 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausis rīts. V. A. Krūma — Jūŗa un sirds. K. Līdaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Preludе D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).

1015 **TORONTO LATV. TAUŖU ORĶ.** 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 **DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ** 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 **TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr.** — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* **THE LATVIAN TRIO** 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".

1021* **KALVIS, vīru dubultkvartets** 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.

1022* **LIGO, jaukts koris DAINA** 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 ligo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tiklu; Dziedātāja ligaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM $ $2.40

1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andziņš
1024 Andziņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.

DAŽĀDAS
ATTĪSTIŠA
ĀTRA UN PIRMKL
PIENEM:
DV. GRĀMATNIC
Darba laiks no pl. 9—5, se

Kur pēkšņi izgaisa tava
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET A
LOTUS PUĶ
802 Bathurst iela
tel.: LE 3-38
KANADAS DAILAMAT
SAL
LOT

AUSTRA Š
DĀMU FRIZIERSA
737 Bloor St., W., pie Grace, To

RAKSTĀMMA
ar LATVIEŠU, ANGĻU vai citiem bur
★ Piesūtām visur.
ALE LANGUAGES TYPE
Jacob Sac
119 W. 23rd ST., NEW YORK
Telef. CH 3-808

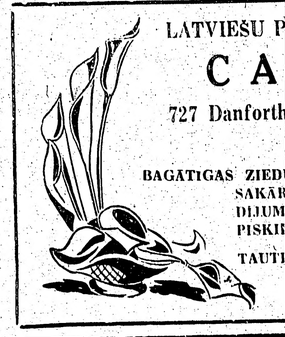

LATVIEŠU P
CA
727 Danforth
BAGĀTIGAS ZIED
SAKĀR
DIJUM
PISKI
TAUT

NOTIS —
V. Dārziņa — 200 latviešu tautas dz
" — 200 latviešu tautas dz
" — Sonata No 2
" — Treludes
" — Sonatina G
" — Sonatina F
" — Mazās svītas
" — Divas Prelūdes G
" — Tiade de Preludes
" — Trittico Barbaro
" — Suite A
" — Spēlējiet pirkstiņi I-I
" — 25 latviešu tautas dz.
V. Dārziņa Sonāta I
E. Dārziņa — Melancholiskais valsi
Jēkabs Poruks — Es dziesmu mekl
Valdemārs Ozoliņš — Sarmotai dvē
A. Jurjāna — Kantāte
" — Lūgšana un E. Dārzi
" — Jel nevalcā
E. Melngailis — Latviešu tautas dz
ar klavieru pavadījumu
Dabūjam
DAUGAVAS VANAGU
123 HURON STREET, TOR
Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa
izdevumie

LATVIJAS
AMERIKĀ

PIENEM VISĀDA V
IESPIEDUMDARBU
LAULIBU un IESVĒTIBU I
VIZITKARTES,
DOKUMENTUS BIEDR
KONCERTU PROGRA
SARIKOJUMU BIĻ
PLAKĀTUS, DZIE
GRĀMATAS un
VESTULU VĒ
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM
LA BIROJĀ, 123 HURON I
ONT., CANADA.
Pasūtinājumus lūdzam

ĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

N - MIDLAND: Atsevišķs 6 istabu bungalovs ar modernu virtuves iekārraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 11.500,- 0,-.

VIN IEKIEM UZ 3 GADIEM UZ LIELĀ IZVELĒ VISĀ PILSĒTĀ.

RIETS

AS VASARU UN SAGAIDĀMĀS SEMIEM.

lar fa- šu modēm, tad arī tajās jūtamu kās un jaunumu visumā nebūs, un vietormas. nīgi vācieši modei sekotāju virievös no šu aprindās grib popularizēt 12-alvām. 18 milimetru platus bikšturus. umi vi- Par to sarūgtināti bikšu jostu ravienīgi žotāji. Šajā ziņā beidzot atrasta vus — kopīga formula: labi tērpts das zo- kungs jaunajā modes sezonā valno ja- kās jostu un bikšturus. Dubultīoka tu- ga nodrošināšanās esot vislabākā izeja.

s vīrie- **Aina Vairoga.**

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU

IESMAS

zemāk minētās plates

RĀMATNĪCĀ

iešu kvartets 45 RPM $2.00
s pāris. Brālīts māsa dancināja. Enekatu dancis.

ultkvartets 45 RPM $2.00
. Norvija — Vasara; Noriet saule vameitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa —

ris 33 RPM $5.00
itola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. ibas.

, bass 45 RPM $2.00
. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. ; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam

ultkvartets 45 RPM $2.00
z. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; n — Tuļjaks

ultkvartets 45 RPM $2.00
zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vito-

OGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
urzemes karelvis. J. Vītola kantāte — ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — gaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ād.

RIO 33 RPM 6.00
oliskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa 3 latviešu tautas dziesmas. L. van flat major.
viešu valodā!

33 RPM $5.00
sma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. a. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. . J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — — Tev.

KAS KONCERTS 33 RPM $5.00
ru Dziesmu diena Cikāgā.
ņojums!
rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. uz debess mājām. J. S. Bacha — Pre- — Debesu miers; Orātorija Nāve un

. TAURU ORĶ. 45 RPM $2.00
vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas

NA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
A. Žilinska — Karogs.

IAS — E. REINVALDE, sopr.
— 45 RPM $2.00
Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis Man' māmiņa tā glabāja; Man devi-

RIO 33 RPM $6.00
: Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa ņa — Svita „Sena Teika".

ultkvartets 33 RPM $6.00
emes. J. Vītola — Uguns milna; Dies rka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimte- — Karš.

s DAINA 33 RPM $6.00
dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prastāja ligaviņa.

studijas DAINA orķestra
45 RPM ā $2.40

a.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B.

Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).
Atvaļinājumā no 28. jūlija līdz 13. augustam.

ALFRED STIKUTS
REAL ESTATE BOARD
REALTOR
481-0431

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6791

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar LATVIEŠU, ANGĻU vai citiem burtiem par zemām cenām.
★ Piesūtām visur. ★
ALL LANGUAGES TYPEWRITER CO.,
Jacob Sachs,
119 W. 23rd ST., NEW YORK 11, N.Y., USA.
Telef. CH 3-8086.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplicēibām, kā arī pārfoto grafē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTIGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADIJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

LICENZĒTS
GĀZES UN ELĻAS APKURU IERĪKOTĀJS
izpilda jaunus un remonta darbus.
Krāsns tīrīšana $ 7.00.
Lūdz zvanīt LE 1-6583.
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave., Toronto.

Latvietis izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS, ARĪ TAPSĒŠANU.
Tel. 924-0363 (pieteikt angliski), vai HU 8-8640 (latviski, vakaros).

MARY LAKE — MUSKOKĀ
pārdodami
kokiem apaugusi grunts gabali, sākot no $ 700,-. Valdības apstiprināts apbūves rajons NOVA DORA. Smilšains krasts. Avota dzeramais ūdens. Loti labs pievedceļš.
Tuvākai informācijai zvaniet — BA 5-0854, vakaros, Mr. Babych.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami
O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont., kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

F. Rusav
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIENEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINAJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

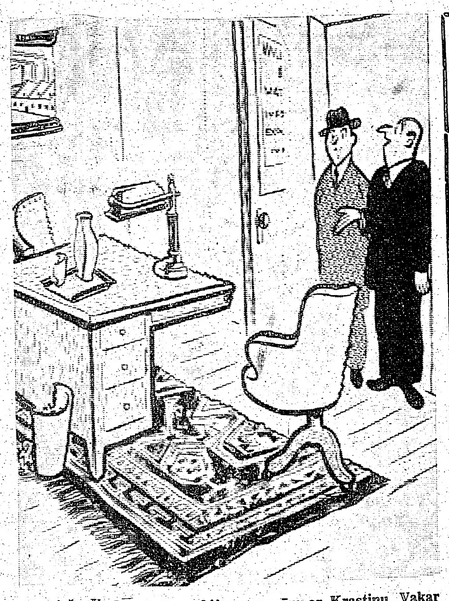

Kalniņš: „Uzņēmums man bija uz pusēm ar Krastiņu. Vakar Krastiņš no manis šķirās."

O'KEEFE CENTRE
FOR THE PERFORMING ARTS
FRONT & YONGE — EM 3-6633
Ieejas kartes pārdošanā! No 13.—18. augustam
TONY BENNETT
PHIL FORD un MIMI HINES
No 20. augusta — 1. septembrim
PHYLLIS DILLER,
HOLIDAY THEATRE ICE REVUE.
75 ¢ līdz $ 3.75
Kase atvērta no plkst. 11.00 līdz 10.00 vakarā.
Iepriekš. pieteikšanās: EM 3-6633, Toronto.
ATVĒSINIETIES O'KEEFE CENTRĀ!

IZNĀCIS ŽURNĀLS ZINTIS Nr. 6/7
angļu valodā.
Saturā: Vold. Kārkliņa un Gunta Zariņa noveles, V. Sniķeres, J. Medeņa u. c. dzejoļi, Rūtas Speirs apcere par V. Sniķeri un viņas dzejoļi, J. Veseļa — Teiksma, Prof. Spekkes — Dzintars un Baltijas telpa, R. Staprāna — Gleznieciba, Em. Brastiņa — Mūsu senču ticība, Dr. H.Biezā, Dr. Andersona, V. Dārziņa — L. t. dz., L. t. dejas u. c.
Dubultnumurs $ 1.50. Gada abon. $ 2.00, ārpus Amerikas $ 1.-.
Alf. KALNĀJA APGĀDS, 719 W. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

VALDE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar zeltu
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
● IZIRĒ TV par $8.- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

BRĪVDIENĀM piedāvājam
JAUNĀKĀS GRĀMATAS

E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Voitkus — SPOGULIS — humoreska	$ 5.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antaloģ.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
J. Klīdzējs — JAUNIESĪ — romāns	$ 3.80
Irma Grebzde — KALNI KĀPJ DEBESĪS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PĀVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
A. Eglītis — DIVI KĀPIENI — ar autora zīmējumiem	$ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARA — noveles	$ 3.20

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES
Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
Bloor - Danforth Real Estate Ltd.
Nekustami īpašumi Toronto un apkārtnē.
E. HENISS, 1007 Bloor St. W. LE 7-2191 Mājās LE 3-4131
A. LAKSTIGALA, 690 Coxwell Av. HO 1-3536
Sevišķi izdevīga obligāciju izkārtošana. Mājās OX 4-6876

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pīsētā un uz laukiem.

APAVI - APĢĒRBI
V. Adītājs — LE 4-2526
drēbnieku amata meistars. 2218 DUNDAS ST. W.
Augstākās kvalitātes drēbju izvēle. Pirmklasigs darbs.

Peter's Shoes HO 3-7319
— jūsu apavu veikals
243 DANFORTH AVE.
Importēti apavi dāmām, kungiem un bērniem.
Perlona zeķes

DAŽĀDI
Alder's Esso Services HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas. Dažādi auto remonti.

Asphalt Services Ltd. RO 9-4154
702 WESTON RD.
Grīdu — sienu — griestu tāles. ★ Krāsas — tapetes — tepiķi.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaid.e

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci,

SAV. VALSTĪS:
A. Lāci, 101 Brighthwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.
KANADĀ:
J. Gailiti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķiviti, 236 First Ave., Ottawa, Ont
ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaldrā naudā -$ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....

UZMANĪBU! UZMANĪBU!
Ar šo paziņoju, ka LAIMON'S auto remontu darbnīca no 1347 Queen St. E. ir pārcēlusies modernās telpās un tagad saucas

LAIMON'S AUTO SERVICE

603 GERRARD ST. E., TORONTO (pie Broadview Ave.). Tālr. 466-0540.

Lūdzam motoristus izmantot mūsu pakalpojumus agrākā veidā.
Garantēju apmierinātību, jo strādāju jau pāri par divdesmit gadu auto remontu nozarē.
LAIMONS MARČVSKIS.

Valdemārs Šķiliņš

BEZ TĒVZEMES UN MĀTAM

III

Pēc bumbu krusas pārdzīvojumiem naktsmītni pašiem un arī pārbaiditajiem zirdziņiem atrodam Meņģelē, ērtās telpās. Bet atpūta vai gulēšana neiespējama. Mājas saimnieks blakus telpā rīkojas ar „rudzu asarām" — privātu degvīna rūpniecību, un tūliņ bija ar draugiem uzsācis to arī nogaršot.

Pēc dažām dienām, 14. septembrī, vēlos vēl reizi braukt un apmeklēt mājas, censties ko nebūt ievākt no atlikušās ražas, jo pēdējā apmeklējumā redzēju vēl vāciešu nenovāktu kviešu lauku. Līdzi man šoreiz grib braukt arī māte, vēlreiz vēlēdamās redzēt iestaigātās tekas.

Pagaŗā pajūgu rindā ir bēgļi arī no kaimiņu mājām. Tie visi stāsta, ka izkļuvuši no īstas uguns jūras. Manas mājas atrodas vēl nedaudz tālāk, liekas,būs jau sarkano dajā.

Braucam tomēr uz priekšu,bet pie Lanstupes Celmiņu mājām mums virs galvas ņotiek sarkano un vācu lidmašīnu nikna kauja. Pabraucam vēl gabalu tālāk, kļūst pārskatāma Iršu apkārtne. Skaidri redzams, ka manās mājās nokļūt nebūs iespējams. Viss rajons no Liepkalnes pasta virzienā uz Ogri, Ērgļiem un tālāk uz Iršiem un Sausnēju ir klāts tumšiem, bieziem dūmiem. Liesmas nav redzamas, bet labi var saskatīt granātu eksplozijas Iršos un Liepkalnes centrā.

Ceļš pilnīgi tukšs. Tikai tuvākās mājās var redzēt saiņotus vezumus un tādi ir sakārtoti arī radiem, bet ar izbraukšanu, kaut pēdējais laiks to darīt, viņi tomēr nesteidzas. Zēl esot atstāt iemīļotās un sirdij tuvās mājas, visa mūža pūliņus, un tāpēc braukšot vienīgi tad, ja vācu armija to pavēlēšot.

Atpakaļ brauciens noritēja bez sevišķiem starpgadījumiem, gan ar smagām domām un sāpēm, ka dzimtā sēta vairs nebija sasniedzama.

Sarkanie uzsākuši jau apšaudīt Meņģeli, un no turienes atbēga vācu karaļvju maizes ceptuves personāls. Pēc pāris dienām tur ieradušies arī sarkanie, ar pārsteigumu no pretējās — Bebru puses, kur tie vismazāk gaidīti. Redzams, ka kavēšanās šeit vairs nav droša.

Man saiņojot vezumu, vācu maiznieks vaicā, kāpēc un kur es braukšot? Šeit jau vēl nekas nedraudot. Es viņam atvaicāju, kāpēc bēga viņi no Meņģeles — atbildi nesaņēmu.

No Kuldīgas ar meteorologu Barloti veicam abi arī ceļojumu personīgās lietās uz Liepāju, vezumus un mūsu ļaudis atstājot pagaidu mītnēs.

Mūsu ceļojums bija saistīts ar vairākkārtējām dzīvības briesmām, un atpakaļ varējām ierasties tikai otrās dienas vakarā, priecīgi, ka esam vēl dzīvi.

(Turpinājums sekos.

VIEGLATLĒTIKAS DIENAS

Kā jau ziņots, Ziemeļamerikas latviešu vieglatlētikas meistarsacīkstes, kas risināsies Toronto Bīča stadionā 11. un 12. augustā, būs loti ievērojams notikums ASV un Kanadas latviešu sporta dzīvē.

Vienību valstu sacensībām ASV sūta loti spēcīgu sastāvu, kuŗā redzēsim Elmāru Ezeriņu — „10 lielo" universitāšu meistaru lodē un diskā, vispusīgo Juri Jesiferu (Linkolna), Ivaru Veldri (Indianapole), Imantu Mežaraupu (Filadelfija), Līgu Tālbergu (Grand Rapidi) un daudzus citus vieglatlētus no mūsu sporta centriem ASV.

Valdis Prieditis, kas Čikagā 100 m skrēja 10,9, vēl nav izārstējis gūtos ievainojumus, tāpat savainota Kristīne Gulēna. Taču Juris Pūce, Jānis Eichmanis, Juris Prieditis, Irma Līduma, Ausma Gulēna un daudzi citi vecākās, vidējās un jaunākās paaudzes vieglatlēti gādās par iespējami nopietnāko konkurenci viesiem.

Sestdien, 11. augustā, sacensību sākums plkst. 3.00 p. p., bet svētdien, 12. augustā ,plkst. 10.00 no rīta.

Vieglatlētikas draugiem šī būs laba izdevība iepazīt mūsu labākos šī kontinenta atlētus. G.

KĀDA ADVOKĀTA ATMIŅAS

„MY LIFE IN COURT" by Louis Nizer, Doubleday izdevums, 524 l. p. ,cena — $ 6.95.

Šini kontinentā ne vien literātūrā, bet arī filmās un televīzijas raidījumos pēdējos gados daudz vērības pievērš ne vien slimnīcu sižetiem, bet vēl vairāk arī tieslietu problēmām. Ne tik bieži tomēr ir parādījušās tiesu darbinieku atmiņu grāmatas. Viena no šāda veida atmiņu grāmatām ir apskatāmais darbs, ko sarakstījis izcils Amerikas advokāts, kas attēlo uztraucošo un drāmatisko pieredzi tiesu sēdēs, kas šai ziņā bieži pārspēj katru daiļliterātūras izdomu. Pie autora „tiesas zāles uzvarām" pieskaitāmas vairākas neslavas celšanas, laulības šķiršanas, sakropļošanas un akciju sabiedrību „pilnvaru kaŗa" prāvas, kas attēlotas tādā veidā, lai tās varētu interesēt ne tikai juristus, bet arī plašākas publikas aprindas. To autors arī pilnos apmēros, kā liekas, ir panācis, jo viņa grāmata jau ilgāku laiku skaitās par „bestseller'i", un „Reader's Digest" augusta numurā ir iespiests tās saīsinātā vai t. s. kondensētā versija.

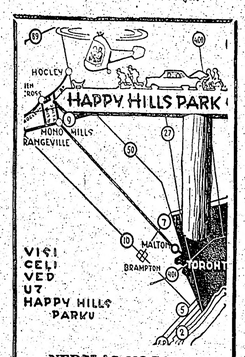

NEDĒĻAS NOGALES

ļimenēm, organizētiem izbraukumiem un nometņošanai skaistā kalnainā apvidū.

32 jūdzes no Toronto (Metro) robežas.

Zvanīt informācijai LE 4-0563.

S. VASARĀJS.

LMMK Toronto
rīko 11. augustā Bērzainē eksternās
MĀLA BALOŽU ŠAUŠANAS SACĪKSTES
Pēc sacensībām BALLE.
Sākums plkst. 8.00 vakarā. Spēlēs laba deju kapella. ★ Ieeja $ 1.- ★ Visi laipni ielūgti.
LMM kluba valde.

JAUNEKLIS VĒLĀS
MĒBELĒTU ISTABU
ar pilnu pansiju 5 dienas nedēļā uz vairākiem mēnešiem.
Vēlās mācities latviešu valodu.
Zvanīt EM 8-0792, Toronto, no plkst. 9—6 vakarā.

PULCĒSIMIES
Daugavas Vanagu dienās
ŅUJORKĀ!

GLEZNU IZSTĀDES ATKLĀŠANA — piektdien, 31. augustā, plkst. 7:00 p. p.
Ligo Duncan Art Gallerie — 215 E. 82 St., New York. Izstāde būs atvērta līdz 14. septembrim.

DV ŠAUŠANAS SACENSĪBAS — sestdien, 1. septembrī, plkst. 10:00 rītā
Ņudžersijas Latviešu b-bas īpašumā Priedainē (pie 33. ceļa, apm. 5 jūdzes no Freehold satiksmes apļa Asbury Parka virzienā). Piedalās komandas un atsevišķi šāvēji.

DAUGAVAS VANADZŪ SALIDOJUMS — sestdien, 1. septembrī, plkst. 1:00 p. p.
Brooklyn Academy of Music — 30 Lafayette Ave., Brooklyn.

DAUGAVAS VANAGU JUNDA — sestdien, 1. septembrī, plkst. 3:00 p. p.
Brooklyn Academy of Music — 30 Lafayette Ave., Brooklyn. Latvijas sūtņa Dr. A. Spekkes uzruna. Koncerta daļā piedalās: soprāns Irma Kurme no Mineapoles un jaunais pianists Arturs Ozoliņš no Kanadas. Pavadītājs Anatolijs Bērzkalns. Ieeja $ 2.-, skolēniem puscena, invalidiem brīva.

DAUGAVA — BRUNO SKULTES SIMFONISKA POĒMA — MISTĒRIJA — sestdien, 1. septembrī, plkst. 8:00 vakarā.
Community Church of New York — 40 E. 35 St., New York. Piedalās: apvienotie Ņujorkas koŗi un solisti: Izolde Pulciņa - Baumane, Mirdza Piekalnīte, Skaidrīte Prince, Austra Šteinberga - Nāruna, Visvaldis Ģedulis, Alberts Vēciņš. Pie ērģelēm Collins Smith. Diriģents Bruno Skulte. Ieeja pret programmām ā $ 2.-.

FUTBOLA SACĪKSTE — svētdien, 2. septembrī, plkst. 9:30 rītā
Van Cortlandt Park (pie 242. ielas). Sacentīsies Kanadas Toronto DV un ASV Ņujorkas DV futbola komandas.

RAKSTNIEKU RĪTS — svētdien, 2. septembrī, plkst. 11:00 rītā
Ligo Duncan Art Gallerie — 215 E. 82 St., New York.

VĪRU KOŖA KOPKONCERTS — svētdien, 2. septembrī, plkst. 3:00 p. p.
Brooklyn Academy of Music — 30 Lafayette Ave., Brooklyn. Piedalās vīru koŗi un atsevišķi dziedātāji no Čikagas, Milvokiem, Kalamazū, Klīvlendas, Bostonas un Ņujorkas. Kopkoŗu virsdiriģents — Bruno Skulte. Čikagas vīru koris DAUGAVIEŠI sniedz atsevišķu koncerta daļu diriģenta E. Kupča vadībā. Ieeja $ 4.-, $ 3.-, $ 2.-, skolēniem puscena, invalidiem brīva.

SVĒTKU BALLE — svētdien, 2. septembrī, plkst. 9:00 vakarā
Diplomat Hotel — Grand Ballroom — 43 St., near 6th Ave., New York. Spēlēs LADO orķestris V. Skultes vadībā. Ieeja $ 3.-, invalidiem brīva.

Referāts TĒLOTĀJA MĀKSLA MŪSU DIENĀS — sestdien. 8. septembrī, plkst. 6:00 p .p.
Ligo Duncan Art Gallerie — 215 E. 82 St., New York. Referēs mākslas kritiķe Eleonora Šturma. Sekos koncerts: Marga Grasmane - Millere — arfa, Skaidrīte Prince — soprāns, Uldis Baumanis — vijole, Arnolds Šturms — flauta, pie klavierēm Alise Dzirkale.

Biļešu pasūtināšana visiem DV dienu sarīkojumiem pie O. Baumaņa, 40 - 36 77 St., Elmhurst 73, N. Y. Tālr. IL 8-8656 (Tālr. koda Ņujorkai — 212).

VĀCIJA NEPIEKRĪT AIZSARDZĪBAS TAKTIKAS MAIŅAI

NORAIDA ĢEN. TEILORA PLĀNU

Vācu prese un aizsardzības ministrs Štrauss nācis klajā ar liteŗīgu kritiku, zīmējoties uz Savienoto Valstu taktikas maiņu Eiropas aizsardzībai. „Pieņemot 55 g. v. Norsteda atkāpšanos un viņa vietā nozīmējot 62 g. v. ģenerāli Lemniceru, kam īstenībā būtu jāiet pensijā," Die Zeit raksta, „prezidents Kenedijs ir apliecinājis, ka viņš pārāk nopietni neņem savus sabiedrotos Eiropā."

Varbūt, šādiem vārdiem vērtēt Atlantijas aizsardzības virspavēlnieka maiņu būtu pārspīlēti, taču nevienam nav noslēpums, ka Baltais nams vēlējās tikt vaļā no neveiksmīgās Kubas invāzijas „varoņa" ģenerāļa Lemnicera un tamdēļ nosūta to uz Eiropu. Kaŗā ziņā Lemniceram nav tā autoritāte, kāda bija ģenerāļiem Eizenhaueram, Bedelam Smisam un Norstedam, kad tos sūtīja uz Eiropu. Aiz jaunās ASV aizsardzības politikas stāv ģenerālis Teilors, prezidenta Kenedija militārais padomnieks un tagadējais apvienotā ASV ģenerālštāba priekšnieks.

Rietumvācijas aizsardzības ministrs Štrauss, uzrunājot Bonnas universitātē studentus un laikrakstā „Kölnische Rundschau" atkārtoti uzsvēris, ka agresoram nevar dot atelpas brīdi, kā to projektē ģenerālis Teilors, bet uz katru sitienu jānāk pretsitienam. ASV valdība ieteikusi Vācijai palielināt konvencionālo kaŗaspēku, lai aizstāvētu Atlantijas apvienības territoriju vispirms ar parastiem ieročiem. Štrauss paskaidrojis, ka Vācija nevar un negrib palielināt savu kaŗaspēku pāri par 500.000 vīru robežai. Varbūt Teilora taktiku, kuŗa grib atdalīt mazos kaŗus no lieliem atomkaŗiem, varot piemērot citās pasaules daļās, bet ne Eiropā. Rietumvācijas aizsardzības ministrs deklarējis, ka viņa valdība vēl arvien uzskata par izšķirēju nepieciešamību, ka Atlantijas aizsardzības apvienība paliek uzticīga kaŗa aizkavēšanas principiem (tas ir atmaksai ar atomieročiem uz katru uzbrukumu), nekapitulējot un neupurējot territoriju. Ja Atlantijas aizsardzības apvienība vēloties, lai Vācija tai uzticas, tad nekādā gadījumā NATO militāros plānojumos nedrīkstot paredzēt territorijas upurēšanu.

Tālāk savā runā ministrs Štrauss brīdinājis no iluzijas, ka vienpusīgā atteikšanās no atomieročiem var novērst atomieroču kaŗu pavisam.

Rietumvācijas aizsardzības ministra Štrausa nostāja ir pilnīgi pretēja ģenerāļa Maksvela Teilora teorijai par „priekškaŗu" ar konvencionāliem ieročiem. Līdzīgi Štrausam izteicies arī Bonnas parlamenta aizsardzības lietpratējs Dr. Klisings, kuŗš tikko atgriezies no ASV. Viņš arī brīdinājis no Atlantijas aizsardzības „mikstās" politikas. Līdzīgi vāciešiem domājot arī citas Eiropas valstis, uzsver britu Times. Teilora teorijas iedzīvināšana tādā kārtā sadursies ar Eiropas militāro lietpratēju pretestību un gala iznākumā jācer, ka Kenedijam būs šī opozicija jāņem vērā, lai neiedragātu Atlantijas aizsardzības vaļņa stiprumu, īpaši tagad, kad Kremlis pošas parakstīt ar Austrumvāciju separātu miera līgumu.

Varbūt Afrikā un Āzijā Teilora teorijai patiesi ir zināmas priekšrocības, jo tā uz laiku novērš atomieroču iedarbināšanu, kamēr noskaidrojas eventuālā pretinieka uzbrukuma intensitāte. Taču zīmējoties uz Eiropas aizsardzību, kur pretinieks ir tik tuvu saimnieciskiem, rūpnieciības un militāriem centriem, šāda taktika var būt līdziga pašnāvībai. Noslēgumā tomēr jāpiezīmē, runa neiet par to, vai Eiropu aizstāvēt, vai nē, uzskatu dažādība pastāv tikai par pareizākiem veidiem.

Iegādājaties piemiņai!
3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ
SKATU ALBŪMU
Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8½" x 11" formāts,
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.
Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

12. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

19. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

Sestdien, 25. augusta vakarā bērnu nometnes noslēguma dievkalpojums Sidrabenē.

26. augustā, plkst. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510. Sv. Jāņa dzaudze Toronto.

12. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

19. augustā, plkst. 11 no rīta svētbrīdis Saulainē.

26. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

Iespējams, ka remontu dēļ dievkalpojumu kārtība Jāņa baznīcā augusta mēnesī būs jāgroza. Draudzes locekļi lūgti sekot dievkalpojumu ziņām laikrakstos.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. augustā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā.

19. augustā, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

26. augustā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

26. augustā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

19. augustā, plkst. 3.30 p. p. dievkalpojums.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria 12. augustā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums.

VANKUVERA

Māc. R. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

12. augustā, plkst. 3 p. p., Kitsilano baznīcā dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

12. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

19 .augustā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

26. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

Spredikos viesis — prāv. Dr. V. Sanders.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viatevr ielu stūrī.

12. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tērvetē.

18. / 19. augustā rudens svētki Tērvetē.

26. augustā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē sezonas slēgšanas dievkalpojums.

No š. g. 27. augusta līdz 13. septembrim draudzes mācītājs atradīsies atvaļinājumā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mācībstundas plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pleturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.